Gemeente Mook en Middelaar

ZOMERRAPPORTAGE 2021 / ZBB

- Tussentijdse rapportage januari t/m juni 2021
- Uitkomsten Zero Based Budgeting-traject







Versie raad 9 september 2021

Raadhuisplein 6 - Postbus 200 - 6585 ZK Mook - (024) 696 9111
gemeente@mookenmiddelaar.nl - www.mookenmiddelaar.nl

Gemeente Mook en Middelaar

ZOMERRAPPORTAGE 2021 / ZBB

Inhoudsopgave

1. Algemeen 4
1.1 Inleiding 5
1.2 Leeswijzer 7
1.3 Afkortingen 8
1.4 Coronacrisis 9
1.5 Zero Based Budgeting 10

2. Huidige begroting 2021 11
2.1 Begrotingssaldi huidige begroting 12
2.2 Detailmutaties 14
2.3 Stand van zaken Sociaal Domein 24
2.4 Kredieten 27

3. Zero Based Budgeting 31
3.1 Bezuinigingen en ZBB-traject 32
3.2 Tabellen 'Quick wins' en potentiële besparingen (Eindrapport) 35
3.3 Voorstellen beleidskeuzes college van b&w 54
3.4 Beleid van de raad 58
3.5 Subsidies 59
3.6 Belastingen 60

Bijlagen 61
Bijlage 1 Dekkingsplan B2021 62
Bijlage 2 Exploitatie 2021 64
Bijlage 3 Stand en verloop reserves 66
Bijlage 4 Stand en verloop voorzieningen 69

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Algemeen
De Zomerrapportage 2021 betreft een tussentijdse rapportage en is tweeledig:

- Ten eerste bevat deze rapportage de financiële stand van het *lopende begrotingsjaar*, inclusief een voorstel van de bij stellen budgetten en kredieten op basis van het bestaande beleid (zie hoofdstuk 2);
- Ten tweede bevat deze rapportage de voorstellen en financiële uitkomsten van het *ZBB-traject* als voorbereiding op de Programmabegroting 2022 (zie hoofdstuk 3).

In tegenstelling tot vorig jaar bevat deze Zomerrapportage geen beleidsmatige stand van zaken om de focus dit jaar op de (structurele) financiële positie te leggen, waarbij de effecten van het ZBB-traject een belangrijk onderdeel vormen. Hierbij is in eerste instantie aan alle 'knoppen gedraaid' waaraan je kunt draaien om richting een sluitende begroting te gaan dan wel tot een volledig sluitende begroting te komen. Achteraf traden er twee ontwikkelingen op die tot een positieve bijstelling hebben geleid, namelijk de effecten van de meicirculaire 2021 en de toezegging vanuit het rijk om € 1,3 miljard extra uit te keren voor de Jeugdzorg. De contouren van alle voorstellen zijn in deze Zomerrapportage vermeld; de besluitvorming over de definitieve keuzes en financiële effecten hiervan vinden plaats bij de behandeling van de Programmabegroting 2022 in november 2021.

Financiële samenvatting

Huidige begrotingssaldi lopend begrotingsjaar
In onderstaande tabel zijn de huidige begrotingssaldi opgenomen over 2021 en volgende jaren, inclusief de voorgestelde budgetwijzigingen voor het bestaand beleid.

Tabel Begrotingssaldi 2021-2025 *Bedragen x € 1.000*

Begrotingssaldi lopende begroting (hoofdstuk 2)					
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Vastgestelde Programmabegroting 2021, inclusief dekkingsplan (raad 11 november 2020)	6 V	26 V	8 V	26 V	45 N
Nagekomen begrotingswijzigingen	0 V	0 V	0 V	0 V	0 V
Subtotaal (vóór Zomerrapportage)	***6 V***	***26 V***	***8 V***	***26 V***	***45 N***
Voorstel wijziging budgetten	233 V	399 V	216 V	138 V	141 V
Totaal huidige begroting (ná bijstellingen)	**239 V**	**425 V**	**224 V**	**164 V**	**97 V**

Uitgangspunt is de door de raad vastgestelde Programmabegroting 2021 inclusief het dekkingsplan (met daarin onder andere opgenomen diverse stelposten voor het ZBB-traject). Het dekkingsplan vindt u terug in bijlage 1. De nagekomen begrotingswijzigingen in 2021 hebben geen invloed op het begrotingssaldo gehad. Het subtotaal betreft de saldi van de huidige begroting vóór het opstellen van deze Zomerrapportage 2021. De voorgestelde wijzigingen in deze Zomerrapportage leiden tot voordelige saldi in alle jaren. De grootste positieve bijstellingen betreffen de effecten van de meicirculaire 2021, de lagere kapitaallasten wegens het doorschuiven van de investering huisvesting Kandinsky College en een toename van de dividendopbrengsten. Een nadere toelichting en specificatie vindt u terug in hoofdstuk 2.

Begrotingssaldi ten behoeve van ZBB
Zoals hierboven vermeld, zitten in de huidige begrotingssaldi diverse stelposten. Deze stelposten zijn nader ingevuld middels het ZBB-traject. Hieronder vindt u de begrotingssaldi met de opgeschoonde tekorten.

Tabel Gecorrigeerde begrotingssaldi 2021-2025 *Bedragen x € 1.000*

Gecorrigeerde begrotingssaldi ten behoeve van ZBB (hoofdstuk 3)					
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Totaal huidige begroting (ná bijstellingen)	239 V	425 V	224 V	164 V	97 V
Correctie dekkingsplan begroting 2021	50 N	438 N	483 N	478 N	468 N
Subtotaal (opgeschoond tekort) *	***189 V***	***13 N***	***259 N***	***314 N***	***371 N***
Extra middelen Rijk € 1,3 miljard	0 V	365 V	300 V	285 V	260 V
Totaal begroting ZBB	**189 V**	**352 V**	**41 V**	**29 N**	**111 N**

*) Exclusief stelpost te bezuinigen kosten SD (rapport Frings) van € 83k vanaf 2022. Deze stelpost is vooralsnog alleen voor 2021 ingevuld. In de Programmabegroting 2022 wordt deze structurele stelpost van € 83k vanaf 2022 nader ingevuld.

Uitgangspunt is het eindsaldo van de vorige tabel, zijnde de huidige begroting inclusief de reguliere bijstellingen van de budgetten met betrekking tot het bestaande beleid (eindstand hoofdstuk 2). Vervolgens is gekeken naar welke posten uit het dekkingsplan nader ingevuld moeten worden. Deze posten zijn gecorrigeerd op de beginstand, zodat de opgeschoonde tekorten zichtbaar zijn. Deze tekorten (vanaf 2022) worden deels gecompenseerd door de extra uitkering van het rijk van € 1,3 miljard (aflopend in de jaren daarna). De eindsaldi voor de jaren 2021 t/m 2023 zijn positief, de eindsaldi voor de jaren 2024 en 2025 zijn negatief.

De invulling van de tekorten en/of de eventuele aanvulling van de overschotten kunnen gehaald worden uit de uitkomsten van het ZBB-traject. De voorstellen en financiële mutaties van het ZBB-traject zijn verder gespecificeerd en toegelicht in hoofdstuk 3. Het door het college voorgestelde scenario en het financiële effect daarvan is verwoord in het raadsvoorstel. Het staat de raad vrij om anders te besluiten.

1.2 Leeswijzer

Zomerrapportage

De zomerrapportage bestaat uit vier onderdelen.

1. Algemeen
Hier vindt u de inleiding, deze leeswijzer en de afkortingen, maar ook de laatste stand van zaken met betrekking tot de financiële effecten van de Coronacrisis en van het ZBB-traject.

2. Huidige begroting 2021
Dit hoofdstuk bevat de huidige begrotingssaldi zoals vermeld in Programmabegroting 2021 evenals de voorgestelde wijzigingen van de huidige begroting 2021. Ook eventuele structurele effecten voor de jaren 2022 t/m 2025 zijn vermeld. De mutaties boven de € 10k zijn (beknopt) toegelicht.

3. Zero Based Budgeting
In dit hoofdstuk worden de financiële effecten van het ZBB-traject vermeld evenals de voorstellen van het college van burgemeester en wethouders ten aanzien van deze effecten. Hierbij is onderscheid gemaakt in quick wins en in eigen beleidskeuzes.

Bijlagen
In de bijlagen vindt u enerzijds het dekkingsplan uit de Programmabegroting 2021 en anderzijds de gerealiseerde cijfers over het eerste halfjaar met betrekking tot de exploitatie en de reserves en voorzieningen.

Bedragen

Weergave
Bedragen worden als volgt weergegeven:

Bedragen worden vermeld in duizendtallen, zijnde 'x € 1.000' of aangeduid met de letter 'k'.
Tenzij anders aangegeven worden lasten positief (+) en baten negatief (-/-) weergegeven.
In tabellen waarbij de letters 'V' en 'N' worden gebruikt, worden positieve bedragen of voordelen met de letter 'V' weergegeven en negatieve bedragen of nadelen met de letter 'N'.

Afrondingsverschillen
Omdat de bedragen in deze Zomerrapportage in duizenden euro's worden gepresenteerd, is het mogelijk dat in de tellingen schijnbaar afrondingsverschillen ontstaan. Dit komt omdat zowel de afzonderlijke bedragen als een eindtelling onafhankelijk van elkaar worden afgerond.
Voorbeeld: € 1.300 + € 1.400 = € 2.700, dit wordt dan € 1k + € 1k = € 3k.

1.3 Afkortingen

Afkorting	Voluit
Admo	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (incl. overhead en Vpb)
BBZ	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
B-N	Budgettair-neutraal
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
B&W	(College van) burgemeester en wethouders
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GR	Gemeenschappelijke regeling
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IWGM	Intergemeentelijke Werkvoorziening Gennep, Mook en Middelaar
MJOP	Meerjarig onderhoudsplan
p.m.	pro memorie (ter herinnering)
RvN	Rijk van Nijmegen
SD	Sociaal Domein
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
Vpb	Vennootschapsbelasting
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
ZBB	Zero Based Budgeting

1.4 Coronacrisis

Helaas duurt de coronacrisis ook in 2021 nog voort. Ondanks dat landelijk maatregelen grotendeels zijn losgelaten, zijn er ook zorgen over de opkomst van de deltavariant (en eventueel nog andere varianten). Hierdoor worden (of inmiddels zijn) diverse maatregelen weer aangescherpt.

De rijksoverheid heeft wel aangegeven om bepaalde compensaties dit jaar te beëindigen, zoals de Tozo-uitkeringen.
Middels een maartbrief 'Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden' is het 4e pakket aan compensatie bekend gemaakt. Deze middelen betreffen de uitbreiding van het economisch steun- en herstelpakket en het aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl.
Voor 2021 gaat het om een bedrag van € 81k. Daarnaast wordt via de algemene uitkering en decentralisatie-uitkeringen conform de meicirculaire 2021 nog eens € 61k aan compensatie ontvangen over andere posten, zoals extra kosten voor de Tweede Kamerverkiezingen. Deze extra compensatie valt onder de algemene dekkingsmiddelen.

In totaal is tot nu toe over 2021 een bedrag van € 142k aan coronacompensatie beschikbaar. Tegenover deze inkomsten wordt voor hetzelfde bedrag een budget geraamd om hiermee extra kosten of lagere opbrengsten te dekken.

In de meicirculaire 2021 is ook een 5e pakket aangekondigd voor een indicatief bedrag van € 20k. Het definitieve bedrag wordt vermeld in de septembercirculaire 2021 (en wordt dan budgettair-neutraal verwerkt in de begroting).

1.5 Zero Based Budgeting

Voor wat betreft het Zero Based Budgeting-traject verwijzen wij u graag naar hoofdstuk 3 van deze Zomerrapportage. Hoofdstuk 2 sluit af met de begrotingssaldi van het bestaande beleid, inclusief stelposten voor bezuinigingen in het kader van het ZBB-traject, zoals verwoord in het dekkingsplan van de Programmabegroting 2021. In hoofdstuk 3 worden deze stelposten buiten beschouwing gelaten, zodat het zuivere tekort zichtbaar is. Middels het ZBB-traject wordt concreet invulling gegeven aan deze tekorten. De diverse voorstellen zijn in tabellen vermeld.
Opgemerkt wordt dat de besluitvorming omtrent een sluitende begroting, plaatsvindt bij de behandeling van de Programmabegroting 2022 in de raadsvergadering van november 2021. In de tabellen in deze Zomerrapportage 2021 zijn de eindsaldi van baten en lasten weergegeven. In de Programmabegroting 2022 worden deze eindsaldi over de jaren 2022 t/m 2025 nog verder verdeeld in structurele en incidentele saldi.

2. Huidige begroting 2021

2.1 Begrotingssaldi huidige begroting

In onderstaande tabel zijn de huidige begrotingssaldi vermeld, evenals de nieuwe saldi na voorgestelde mutaties op het bestaande beleid (exclusief ZBB). Positieve bedragen zijn lasten, negatieve bedragen zijn baten.

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldi	2021	2022	2023	2024	2025
Primitieve begroting 2021	842	933	954	931	927
Dekkingsplan begroting 2021	-849	-959	-961	-957	-882
Vastgestelde Programmabegroting	*-6*	*-26*	*-8*	*-26*	*45*
Nagekomen begrotingswijzigingen	0	0	0	0	0
Huidig saldo	*-6*	*-26*	*-8*	*-26*	*45*
Mutaties Zomerrapportage	-233	-399	-216	-138	-141
Nieuw saldo na bijstellingen	**-239**	**-425**	**-224**	**-164**	**-97**

Uitgangspunt is de vastgestelde Programmabegroting 2021. Deze bestaat uit enerzijds de primitieve begroting en anderzijds het dekkingsplan 2021 (verwerkt als 1e begrotingswijziging in 2021, zie ook bijlage 1). Deze is door de raad vastgesteld op 11 november 2020. In het dekkingsplan zijn diverse stelposten opgenomen met betrekking tot het ZBB-traject welke in het volgende hoofdstuk nader worden ingevuld.

De nagekomen begrotingswijzigingen (raadsvergaderingen januari t/m juni 2021) hebben niet geleid tot een aanpassing van het begrotingssaldo.

Mutaties Zomerrapportage 2021
In onderstaande tabel zijn de voorgestelde mutaties per programma getotaliseerd weergegeven voor de jaren 2021 t/m 2025. Dit is exclusief de uitkomsten van het ZBB-traject (zie hiervoor hoofdstuk 3). Positieve bedragen zijn lasten, negatieve bedragen zijn baten.

Bedragen x € 1.000

Mutaties Zomerrapportage	2021	2022	2023	2024	2025
0 Besturen	136	34	34	34	34
1 Beschermen	80	42	42	42	42
2 Verplaatsen	10	0	0	0	0
3 Werken	0	0	0	0	0
4 Leren	64	-37	-28	-23	-16
5 Recreëren	0	0	0	0	0
6 Samenleven en zorgen	124	50	63	88	114
7 Gezond leven	3	0	0	0	0
8 Wonen	0	0	0	0	0
Subtotaal programma's	***416***	***89***	***111***	***141***	***174***
Algemene dekkingsmiddelen	-582	-514	-404	-356	-425
Kosten van overhead	-11	110	110	110	110
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	0	0	0	0	0
Subtotaal admo	***-593***	***-404***	***-294***	***-246***	***-315***

Toevoegingen aan reserves	1.423	-84	-33	-33	0
Onttrekkingen uit reserves	-1.480	0	0	0	0
Subtotaal reserves	***-57***	***-84***	***-33***	***-33***	***0***
Totaal mutaties	**-233**	**-399**	**-216**	**-138**	**-141**

Toelichting

De mutaties in deze Zomerrapportage leiden voor de jaren 2021 t/m 2025 per saldo tot een positieve bijstelling. De grootste mutaties betreffen de effecten van de meicirculaire (inclusief taakmutaties), de toename van de salariskosten, de onderuitputting van kapitaallasten krediet huisvesting Kandinsky College en de positieve bijstelling van de dividendbaten. Daarnaast valt de bestemmingsreserve 'Dekking kapitaallasten' vrij en wordt het saldo toegevoegd aan de Algemene reserve en aan de VBR. In onderdeel 2.2 worden de mutaties op programmaniveau meer gedetailleerd toegelicht.

Het saldo ná de Zomerrapportage is als volgt:

Tabel Begrotingssaldi 2021-2025 *Bedragen x € 1.000*

Voorlopige begrotingssaldi ná Zomerrapportage					
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Lasten	12.689	11.997	12.083	12.123	12.152
Baten	-3.850	-3.632	-3.664	-3.646	-3.646
Subtotaal programma's	***8.839***	***8.366***	***8.419***	***8.477***	***8.505***
Algemene dekkingsmiddelen	-13.383	-13.466	-13.277	-13.225	-13.236
Kosten van overhead	4.680	4.808	4.766	4.716	4.766
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	5	5	5	5	5
Subtotaal admo	***-8.699***	***-8.653***	***-8.506***	***-8.504***	***-8.465***
Toevoeging aan reserves	1.423	0	0	0	0
Onttrekking uit reserves	-1.802	-137	-137	-137	-137
Subtotaal reserves	***-379***	***-137***	***-137***	***-137***	***-137***
Nieuw saldo na Zomerrapportage	**-239**	**-425**	**-224**	**-164**	**-97**
	V	**V**	**V**	**V**	**V**

Doorkijk naar 2022
In bovenstaande saldi zijn de bedragen conform het (meerjarige) dekkingsplan van de Programmabegroting 2021 opgenomen. Dit is dus inclusief bijstellingen diverse budgetten, maar ook inclusief diverse (nog nader in te vullen) stelposten ZBB. Dit beeld laat dus niet het 'opgeschoonde' resultaat zien. In hoofdstuk 3 wordt het ZBB-traject behandeld. Hierbij wordt ook inzicht gegeven in de daadwerkelijke ("opgeschoonde") begrotingssaldi en worden diverse scenario's voorgelegd.

2.2 Detailmutaties

EXPLOITATIE

In onderstaande tabellen zijn de mutaties zoals vermeld op de vorige bladzijde nader gespecificeerd en toegelicht. Alle bedragen zijn keer € 1.000.

Programma Besturen

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
0.1	Algemene baten en lasten belastingen	89	Doorbelasting kosten heffing en invordering door BsGW en kosten van bezwaar- en beroepschriften naar reinigings- en rioolheffing	STR	0	37	37	37	37
0.2	Corona	0	Compensatie corona middels uitkering gemeentefonds	INC	142				
0.3	Divers	p.m.	Kleinere bijstellingen < € 10k	STR	-7	-3	-3	-3	-3
	Totaal				**136**	**34**	**34**	**34**	**34**

Toelichting

0.1 Algemene baten en lasten belastingen : De kosten van de BsGW (heffing en invordering belastingen) en de kosten voor bezwaar- en beroepsschriften worden naar rato van opbrengst doorbelast naar de reinigingsheffingen en naar de rioolheffing. De geraamde kosten bedragen € 121k + € 8k = € 129k. Het aandeel voor reinigings- en rioolheffing bedraagt ongeveer 40%. Dit betekent dat (afgerond) € 52k wordt doorbelast. Geraamd was € 89k. De doorbelasting kan (vanaf 2022) met € 37k afgeraamd worden. Zie ook bij ID 7.1. De lagere kosten voor de BsGW waren al eerder aangegeven en verwerkt in de begroting.

0.2 Compensatie Coronakosten : Op basis van de decembercirculaire 2020, de Coronabrief maart 2021 en de meicirculaire 2021 ontvangen gemeenten middels de uitkeringen gemeentefonds Coronacompensatie (zie bij ID 9.4). Het compensatiebedrag wordt gereserveerd voor gemaakte of nog te maken extra kosten dan wel gederfde inkomsten. Een eventueel overschot hoeft niet terugbetaald te worden. Een eventueel tekort komt voor rekening van de gemeente. Dit in

tegenstelling tot bijvoorbeeld specifieke uitkeringen, zoals TOZO. Deze worden verrekend met het rijk op basis van werkelijke kosten.

0.3 Divers : Betreft diverse kleinere bijstellingen zoals hogere opbrengsten voor secretarieleges.

Programma Beschermen

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
1.1	Taakmutatie	0	Taakmutaties naar aanleiding van meicirculaire 2021	INC	80	42	42	42	42
	Totaal				**80**	**42**	**42**	**42**	**42**

Toelichting

1.1 Taakmutaties : Middels de meicirculaire ontvangen we meer uit het gemeentefonds. Een deel van de extra baten is bestemd voor taakmutaties op het gebied van VTH en veiligheid. Zie ook ID 9.4.

Programma Verplaatsen

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
2.1	Overige verkeerszaken	4	Te laag geraamd bedrag voor deelname regio Arnhem-Nijmegen.	INC	10				
	Totaal				**10**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

2.1 Overige verkeerszaken : Enkele jaren geleden is er besloten om op het terrein van Mobiliteit te participeren in de Regio Arnhem-Nijmegen. Hier zijn jaarlijkse kosten aan verbonden. Deelname op dit terrein is begrijpelijk, gelet op de verkeersstromen in de gemeente met deze regio. Hierbij is ook te denken aan het openbaar vervoer binnen onze gemeente dat door de provincie Gelderland wordt verzorgd. Ook de aanwezigheid van het station dat door samenwerking met de voormalige Stadsregio Arnhem-Nijmegen is gerealiseerd. Het station valt qua beheer ook binnen Gelderland. Een grote opgave binnen de gemeente is de verkeersstroom tussen de A73 en Berg en Dal in combinatie met de

bereikbaarheid van Nijmegen. Een opgave die alleen in samenwerking met de regio Arnhem-Nijmegen kan worden aangepakt. Vooralsnog wordt alleen 2021 bijgesteld. In de loop van 2021 wordt bekeken in hoeverre er hogere structurele kosten zijn ten opzichte van de huidige raming.

Programma Werken

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
3.0			Geen mutaties						
	Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting
Programma Werken bevat geen mutaties.

Programma Leren

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
4.1	Leerlingenvervoer	82	Toename kosten leerlingenvervoer Vervoersorganisatie	STR	0	31	40	45	52
4.2	Dekkingsplan SD	p.m.	Hogere kosten	INC	94				
		p.m.	Hogere baten	INC	-62				
4.3	B-N overboeking	p.m.	Betreft budgettair-neutrale overboeking van programma Samenleven en zorgen naar programma Leren	STR	30	30	30	30	30
4.4	Kapitaallasten	100	Krediet investering nieuwbouw/verbouw Kandinsky College doorschuiven naar 2025	INC	0	-100	-100	-100	-100
4.5	Divers	p.m.	Diverse kleinere bijstellingen < € 10k	STR	2	2	2	2	2

	Totaal				**64**	**-37**	**-28**	**-23**	**-16**

Toelichting

4.1 Leerlingenvervoer : Onze begroting volgt de begroting van de vervoersorganisatie. Binnen de begroting van de vervoersorganisatie verschuiven de kosten van Wmo naar leerlingenvervoer. Per saldo een voordeel van € 23k in 2022 en € 5k in 2023 en een nadeel van € 19k in 2024 en € 40k in 2025 (zie ook bij ID 6.4).

4.2 Dekkingsplan SD : In de Programmabegroting 2021 is voor begrotingsjaar 2021 een bezuiniging vermeld van € 83k voor het Sociaal Domein. Deze is concreet (incidenteel) ingevuld door diverse budgetten te muteren binnen de programma's Leren, Samenleven en Zorgen, Gezond leven en middels een reservemutatie (zie ook ID's 6.6, 7.3 en R.1).

4.3 B-N overboeking : Betreft een budgettair-neutrale overboeking van programma Samenleven en zorgen naar programma Leren, inzake een subsidie voor Kion met betrekking tot voorschoolse educatie (zie ook ID 6.7). Deze overboeking heeft geen effect op het saldo.

4.4 Huisvesting kapitaallasten : In de programmabegroting is een krediet opgenomen van € 4 miljoen voor nieuwbouw/verbouw Kandinsky College. Voorgesteld wordt om de investering door te schuiven naar op z'n vroegst 2025. Dit betekent dat de kapitaallasten van € 100k voor de jaren 2022 t/m 2025 kunnen vrijvallen.

4.5 Divers : Betreft diverse kleinere bijstellingen zoals hogere ozb-lasten voor schoolgebouwen.

Programma Recreëren

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
5.1	Sportbeleid en -activering	0	Uitvoeringsbudget sportakkoord	INC	24				
5.2	Sportbeleid en -activering	0	Ontvangen rijksuitkering	INC	-24				
	Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

5.1 Sportbeleid en -activering : Reserveren ontvangen uitkeringen voor uitvoering sportakkoord (zie bij ID 5.2).

5.2 Sportbeleid en -activering : Betreft een ontvangen rijksuitkering voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord. Wij hebben voor € 10k een subsidie aangevraagd; het rijk heeft dit verdubbeld, zodat € 20k is ontvangen. Daarnaast betreft dit een niet geraamd restant uit 2020 van € 3,5k.

Programma Samenleven en zorgen

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
6.1	Wijkteams en lokale toegang	0	Ontvangen bijdrage voor pilot buurtgezinnen	INC	-14				
			Beheer- en uitvoeringskosten pilot buurtgezinnen	INC	14				
6.2	Bijstandsbesluit zelfstandigen	-18	Minder verhaal BBZ	INC	10				
			Minder verhaal BBZ door wetswijziging	STR	0	17	17	17	17
6.3	Tozo	0	Tozo voorschot van het rijk	INC	-139				
			Tozo uitkeringen	INC	139				
6.4	Maatwerkdienst-verlening 18+	156	Afname Wmo maatwerkvoorziening vervoer	STR	0	-54	-45	-26	-12
6.5	Arbeidsparticipatie	116	Bijstelling participatiebudget conform begroting MGR	STR	4	5	11	16	23
6.6	Dekkingsplan SD	p.m.	Diverse budgetten bijstelling lasten	INC	-71				
		p.m.	Diverse budgetten bijstelling baten	INC	10				
		p.m.	Invulling stelpost SD dekkingsplan Programmabegroting 2021	INC	83				

6.7	B-N Overboeking		Betreft budgettair-neutrale overboeking van programma Samenleven en zorgen naar programma Leren	STR	-30	-30	-30	-30	-30
6.8	Taakmutaties	0	Taakmutaties naar aanleiding van meicirculaire 2021	INC	125	116	118	119	124
6.9	Divers		Diverse kleinere bijstellingen < € 10k	STR	-6	-3	-8	-8	-8
	Totaal				**124**	**50**	**63**	**88**	**114**

Toelichting

6.1 Wijkteams en lokale toegang : Vanuit de regio is een bijdrage ontvangen voor de pilot buurtgezinnen. De bijdrage wordt hiervoor ingezet.

6.2 BBZ : In 2020 is minder BBZ uitgekeerd. Hierdoor is het verhaal BBZ in 2021 ook lager dan oorspronkelijk geraamd. Als gevolg van een nieuwe systematiek (wetswijziging) BBZ moet het verhaal vanaf 2022 fors naar beneden worden bijgesteld. Raming vindt plaats aan de hand van verstrekte bedrijfskredieten.

6.3 Tozo : Van het rijk hebben we een voorschot ontvangen van € 139k. Deze wordt ingezet om Tozo-uitkeringen te bekostigen. Middels besluitvorming bij de Jaarstukken 2020 wordt ook het restant budget van 2020 overgeheveld naar 2021 (verloopt budgettair-neutraal). Eventuele overschotten moeten terugbetaald worden.

6.4 Maatwerkdienstverlening 18+ : Onze begroting volgt de begroting van de vervoersorganisatie. Binnen de begroting van de vervoersorganisatie verschuiven de kosten van Wmo naar leerlingenvervoer. Per saldo een voordeel van € 23k in 2022 en € 5k in 2023 en een nadeel van € 19k in 2024 en € 40k in 2025 (zie ook bij ID 4.1).

6.5 Arbeidsparticipatie : Middels uitkeringen gemeentefonds ontvangen wij in integratie-uitkering participatie (zit in bijstelling bij ID 9.4). Wij dragen het participatiebudget één op één af aan de MGR om voor ons deze regeling uit te voeren.

6.6 Dekkingsplan SD : In de Programmabegroting 2021 is voor begrotingsjaar 2021 een bezuiniging vermeld van € 83k voor het Sociaal Domein. Deze is concreet ingevuld door diverse budgetten te muteren binnen de programma's Leren, Samenleven en Zorgen, Gezond leven en middels een reservemutatie. Zie ook ID's 4.2, 7.3 en R.1.

6.7 B-N overboeking : Betreft een budgettair-neutrale overboeking van programma Samenleven en zorgen naar programma Leren, inzake een subsidie voor Kion met betrekking tot voorschoolse educatie (zie ook ID 4.3). Deze overboeking heeft geen effect op het saldo.

6.8 Taakmutaties : Middels de meicirculaire ontvangen we meer uit het gemeentefonds. Een deel van de extra baten is bestemd voor taakmutaties op het gebied van Voogdij, inburgering en maatschappelijk begeleiding, aanpak dak- en thuisloosheid en kerkenvisie. Zie ook ID 9.4.

6.9 Divers : Betreft diverse kleinere bijstellingen zoals lagere bijdrage voor arbeidsmatige dagbesteding en hogere kosten applicatie vroegsignalering.

Programma Gezond leven

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
7.1	Reinigings- en rioolheffing	102	Lager aandeel kosten (a.g.v. lagere kosten BsGW, zie ook bij 0.01).	STR	0	-37	-37	-37	-37
7.2	Reinigings- en rioolheffing	-1.407	Door lagere kosten ook lagere opbrengsten (maximaal 100% kostendekkend)	STR	0	37	37	37	37
7.3	Dekkingsplan SD	p.m.	Meer baten	INC	3				
	Totaal				**3**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

7.1 Rioolheffing en reinigings-heffingen : Er werd € 102k doorbelast voor kosten van belastingen naar rioolheffing en reinigingsheffingen. Door lagere kosten middels aansluiting bij de BsGW (zie ID 0.1) kan ook de doorbelasting naar beneden worden bijgesteld. Het aandeel in de belastingkosten voor rioolheffing en de reinigingsheffingen neemt dus af.

7.2 Rioolheffing en reinigings-heffingen : Rioolheffing en reinigingsheffingen betreffen gesloten systemen met maximaal 100% kostendekkendheid. Lagere kosten (middels een lagere doorbelasting van belastingkosten) leidt ook tot lagere opbrengsten.

7.3 Dekkingsplan SD : In de Programmabegroting 2021 is voor begrotingsjaar 2021 een bezuiniging vermeld van € 83k voor het Sociaal Domein. Deze is concreet ingevuld door diverse budgetten te muteren binnen de programma's Leren, Samenleven en Zorgen, Gezond leven en middels een reservemutatie. Zie ook ID's 4.2, 6.6 en R.1.

Programma Wonen

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
			Geen mutaties						
	Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting
Programma Wonen bevat geen mutaties.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
9.1	Lening u/g	0	Rentebaten (2,15%) over verstrekte hybride lening aan Enexis	STR	-9	-9	-9	-9	-9
9.2	Dividend	-221	Bijstelling dividend Enexis en BNG naar aanleiding van begrotingsbrief provincie	STR	-67	-67	-67	-67	-67
9.3	Accountantskosten	60	Lagere accountantskosten n.a.v. aanbesteding nieuwe accountant	STR	-10	-10	-10	-10	-10
9.4	Uitkeringen gemeentefonds	-10.207	Hogere uitkeringen gemeentefonds naar aanleiding van de meicirculaire	STR	-506	-438	-328	-280	-349
9.5	Salariskosten	5.429	Bijstelling salarislasten	STR	0	121	121	121	121
9.6	Divers	p.m.	Diverse kleinere bijstellingen < € 10k	STR	-1	-1	-1	-1	-1
	Totaal				**-593**	**-404**	**-294**	**-246**	**-315**

Toelichting
9.1 Lening u/g : In 2020 is een hybride lening verstrekt aan Enexis ('Lening u/g Enexis Tranche A t/m november 2030') van € 428k. Hierover ontvangen we 2,15% rente per jaar.

9.2 Dividend : De provincie adviseert jaarlijks middels de begrotingsbrief het bedrag voor dividend per aandeel Enexis (€ 0,50) en per aandeel BNG (€ 1,81). Op basis van het aantal aandelen bedraagt de geraamde dividendopbrengst € 288k. Dit leidt tot een positieve bijstelling van € 67k.

9.3 Accountantskosten : Begin 2021 heeft er een aanbesteding plaatsgevonden voor een nieuwe accountant. De uitkomst van de aanbesteding heeft geleid tot een andere accountant (Crowe-Foederer) en een structureel lager budget voor accountantskosten.

9.4 Uitkeringen gemeentefonds : De uitkeringen gemeentefonds zijn meerjarig bijgesteld. Bij dit onderdeel is het bruto bedrag vermeld van de mutaties in de Algemene uitkering en de integratie- en decentralisatie-uitkeringen. Een deel van de extra inkomsten zijn nodig voor taakmutaties of voor participatie. Zie hiervoor de ID's 1.1, 6.5 en 6.8.

9.5 Salariskosten : Betreft een bijstelling van de salariskosten (inclusief loonbelasting en premieheffing werkgeverslasten) op basis van geraamde formatie per 1 januari 2022, waarbij rekening is gehouden met een verwachte indexatie van minimaal 1,5%.

9.6 Divers : Betreft diverse kleinere bijstellingen zoals verlagen eigen risico bij verzekeringen.

Mutaties reserves

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	Voorgestelde wijzigingen					
				STR/INC	2021	2022	2023	2024	2025
R.1	Dekkingsplan SD	57	Vrijval restant bestemmingsreserve Vluchtelingen en statushouders	INC	-57				
R.2	Bestemmingsreserve	1.423	Vrijval bestemmingsreserve dekking kapitaallasten	INC	-1.423				
R.3	Algemene reserve	1.850	Aanvulling Algemene reserve tot € 2 miljoen en ongedaan maken toevoeging voor de jaren 2022 t/m 2024	INC	150	-84	-33	-33	
R.4	VBR *)	-203	Terugstorten naar de VBR van het saldo van de bestemmingsreserve 'Dekking kapitaallasten' minus de toevoeging aan de Algemene reserve	INC	1.273				
	Totaal				**-57**	**-84**	**-33**	**-33**	**0**

*) in het saldo van -€ 203k zit reeds de voorgestelde besluitvorming van de Jaarstukken 2020.

Toelichting

R.1	Dekkingsplan SD	:	In de Programmabegroting 2021 is voor begrotingsjaar 2021 een bezuiniging vermeld van € 83k voor het Sociaal Domein. Deze is concreet ingevuld door diverse budgetten te muteren binnen de programma's Leren, Samenleven en Zorgen, Gezond leven en middels een reservemutatie. Zie ook ID's 4.2, 6.6. en 7.3.
R.2	Bestemmingsreserve	:	In het verleden in de bestemmingsreserve ‘Dekking kapitaallasten’ gevormd ten laste van de VBR. Deze bestemmingsreserve is de afgelopen jaren niet of nauwelijks aangesproken. Ook worden kapitaallasten van nieuwe investeringen niet meer gedekt door een onttrekking uit een bestemmingsreserve. Om deze redenen kan de bestemmingsreserve ‘Dekking kapitaallasten’ vrijvallen. De kapitaallasten van enkele bestaande investeringen worden gedekt door de bestemmingsreserve ‘Afschrijvingen investeringsplan 2013-2016’. Dit betreft dus een andere bestemmingsreserve.
R.3	Algemene reserve	:	In het dekkingsplan van de Programmabegroting 2021 valt in 2021 een bedrag van € 150k vrij ten gunste van het rekeningresultaat, waarbij deze in de drie jaren daarna weer wordt aangevuld. Door het vrijvallen van de bestemmingsreserve ‘Dekking kapitaallasten’, kan de Algemene reserve weer in 2021 op peil worden gebracht en kan de toevoeging in de jaren 2022 t/m 2024 achterwege blijven, hetgeen voor die jaren een incidenteel voordeel oplevert.
R.4	VBR	:	Het restant saldo van de vrijgevallen bestemmingsreserve ‘Dekking kapitaallasten’, dus na aanvulling van de Algemene reserve, kan weer teruggestort worden in de VBR, waardoor de VBR ongeveer € 1 miljoen bedraagt.

2.3 Stand van zaken Sociaal Domein

Algemeen
Na het eerste kwartaal hebben wij een prognose opgesteld van het financieel resultaat van programma Samenleven en Zorgen. Het algemene resultaat vindt u hieronder.

Waarom is er voor gekozen speciale aandacht te besteden aan programma Samenleven en Zorgen?
Er is gekozen voor programma Samenleven en Zorgen, omdat dit het programma is wat verantwoordelijk is voor de grootste tekorten. Ook is dit het programma waar het overgrote gedeelte van de kosten bestaat uit open-einde regelingen, die moeilijk te beïnvloeden zijn. Dit om te kunnen vaststellen hoe dit resultaat zich verhoudt met de in de begroting opgenomen bedragen en of er sprake is van een overschot of tekort.

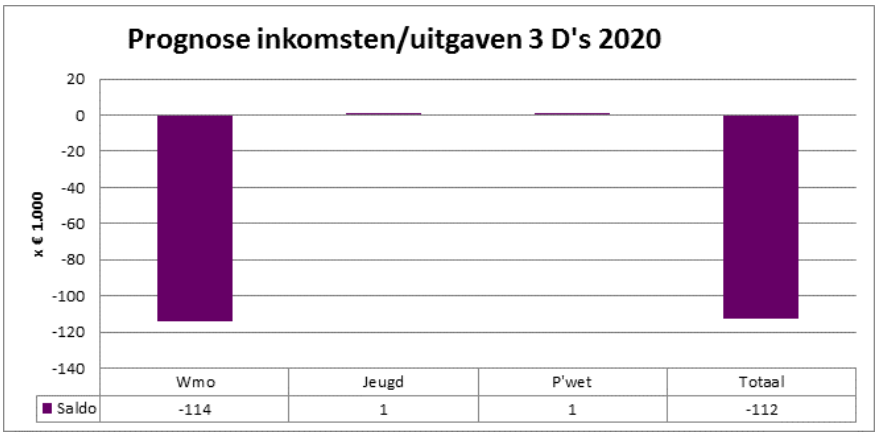
Het betreft een prognose; er kan nog veel veranderen
De cijfers zijn nog voorlopig en zijn bedoeld voor de algemene beeldvorming. Het voorlopige karakter van de cijfers heeft te maken met:

1. De prognose is in de meeste gevallen gebaseerd op de realisatie van de eerste maanden. Alleen als er redenen waren om aan te nemen dat dit geen goede prognose zou opleveren, is bij sommige begrotingsposten de prognose anders opgebouwd.
2. We hebben geen volledig zicht op het declaratieritme van de aanbieders. Het zou kunnen dat aanbieders achter lopen met hun declaraties, en er hierdoor in de loop van 2021 nog kosten bij komen. Het is tegenwoordig ook mogelijk om een prognose te maken op basis van de zorgtoewijzingen. Omdat er in de regel minder zorg wordt gebruikt dan wordt toegewezen, kan er op basis van de toewijzingen geen accurate prognose worden gemaakt. Maar het kan ons wel helpen om de prognose op basis van declaraties beter te interpreteren. In voorkomende gevallen hebben wij hier gebruik van gemaakt.
3. Er kunnen in de loop van 2021 nog grote schommelingen naar boven en beneden plaats vinden in de geïndiceerde zorg, waardoor het beeld in de loop van 2021 verandert. Eén of meerdere cliënten die zware zorg nodig hebben, zijn van grote invloed op het totaalbeeld, zowel positief als negatief.

Wat is het beeld van de prognose ten opzichte van de geraamde lasten 2021?
Wanneer we de uitgaven voor zorg vergelijken met de begroting in 2021 zien we dat er op de Wmo sprake is van een tekort. Op basis van de huidige prognoses lijkt er geen sprake van een tekort bij Jeugd of de Participatiewet.

Bedragen x € 1.000

Onderdeel	**Verschil**
Wmo	114 N
Jeugd	1 V
Participatiewet (en re-integratie)	1 V
Totaal	**112 N**

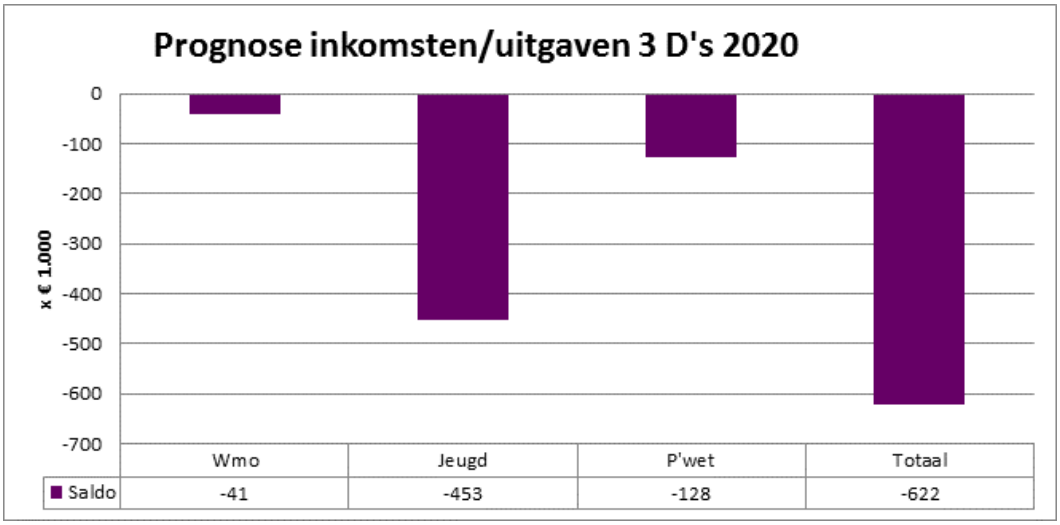


Wat is het beeld van de inkomsten/uitgaven?

De grafiek 'Prognose begrotingsresultaat 3D's 2021' laat grafisch de cijfers zien wat het resultaat is op onze primitieve begroting. Wij hebben ook een vergelijking opgesteld waar wij onze uitgaven afzetten tegen de middelen die wij ontvangen van het Rijk. In tegenstelling tot de vergelijking met de begroting, hebben we in deze vergelijking ook de lokale uitvoeringskosten meegenomen om zo een geheel beeld te vormen. Wanneer we de uitgaven vergelijken met de rijksbijdrage in 2021 zien we dat er op elk van de 3D's een tekort is:

Bedragen x € 1.000

Onderdeel	**Verschil**
Wmo	41 N
Jeugd	453 N
Participatiewet en re-integratie	128 N
Totaal	**622 N**



Wat zeggen de cijfers?

Als de huidige prognose accuraat blijkt, dan is er op het programma Samenleven en Zorgen dit jaar sprake van minder uitgaven ten opzichte van vorig jaar. Ondanks het feit dat de totale rijksbijdrage dit jaar ook lager ligt, is er naar verwachting toch sprake van een kleiner tekort. Ten opzichte van de rijksbijdrage geven wij echter nog steeds ongeveer € 622k meer uit dan wij ontvangen.

	Totaal	**Totaal**	**Totaal**
	2021	***2020***	***2019***
Rijksbijdrage	6.029 V	7.176 V	5.373 V
Uitgaven	6.651 N	7.955 N	6.119 N
Saldo	**622 N**	**779 N**	**746 N**

Ten opzichte van de begroting hebben wij op dit moment een tekort op de Wmo. De overschrijdingen worden veroorzaakt door hulp bij het huishouden, wonen, rollen en vervoer, reguliere en specialistische begeleiding en dagbesteding volwassenen (niet: ouderen). Hier zijn verschillende verklaringen voor mogelijk.
De vraag om ‘oude’ Wmo voorzieningen (hulp bij het huishouden, wonen, rollen en vervoer) neemt nog steeds toe als gevolg van de vergrijzing en het abonnementstarief. Ook zijn de tarieven voor hulpmiddelen gestegen. Tenslotte is er dit jaar sprake van meer woningaanpassingen en dure hulpmiddelen. Dit laatste heeft te maken met de natuurlijke fluctuatie in de zorgvraag, en is nog niet indicatief voor een stijgende trend.
Sinds vorig jaar zien we ook een aanzienlijke stijging van ‘nieuwe’ Wmo-voorzieningen (begeleiding en dagbesteding). Het is wel goed om hierbij in het achterhoofd te houden dat wij nog altijd minder uitgeven aan nieuwe Wmo-voorzieningen dan wij ontvangen vanuit het rijk. Wij weten nog niet waar deze stijging door wordt veroorzaakt. Er is sprake van meer cliënten, en mogelijk ook van langere of duurdere trajecten. Het kan te maken met hebben met de wachtlijsten in de Ggz en meer ambulante, in plaats van klinische zorg. Maar er kunnen ook andere verklaringen zijn. Op dit moment onderzoeken wij waar de stijging in de kosten vandaan komt. Ook geven wij sinds vorig jaar kortere indicaties af, zodat we vaker opnieuw kijken of zorg minder kan of kan worden gestopt. Deze laatste maatregel heeft echter nog geen zichtbaar effect op de kosten.

2.4 Kredieten

Onderstaande tabel bevat de stand van zaken met betrekking tot de lopende kredieten.

Realisatie t/m juni 2021

Bedragen x € 1.000

Lopende kredieten 2021							
Omschrijving	**Raadsbesluit**	**Krediet t/m 2020**	**Restant krediet per 31-12 -2020**	**Kredieten 2021**	**Realisatie 2021**	**Restant per eind juni**	**Toelichting / Status**
Revitalisering raadzaal	03-11-2016	96	96	0	0	96	Vastgesteld bij de Programmabegroting 2017, nog uit te voeren, maakt onderdeel uit van MJOP.
Revitalisering De Lier	03-11-2016	49	49	0	0	49	Vastgesteld bij de Programmabegroting 2017, nog uit te voeren, maakt onderdeel uit van MJOP.
Sleutelproject Pleisterplaats N271 Plasmolen	14-12-2017	94	94	0	0	94	Uitvoering najaar 2021.
Subsidie provincie		-60	-60	0	0	-60	Verantwoord als vooruitontvangen, verrekening na kosten op krediet.
Bijdrage aan derden fiets- en voetgangersstrook Spoorbrug Molenhoek	08-03-2018	270	270	0	0	270	Nog uit te voeren door Prorail.
Subsidie provincie 40%	08-03-2018	-122	-122	0	0	-122	
Geleiding Spoorbrug Molenhoek	08-03-2018	35	35	0	0	35	Nog uit te voeren. Dit kan pas na realisatie van de werkzaamheden van Prorail m.b.t. de spoorbrug. Naar verwachting medio 2023.
Aanleg wandelknooppuntennetwerk	13-09-2018	47	14	0	13	0	Afronding in 2021.
Voorbereidingskrediet huisvesting Kandinsky College	12-07-2018	19	3	0	0	3	Afwikkeling in 2021.
Kerkplein Middelaar	14-12-2017	141	141	0	0	141	Uitgesteld wegens Lob van Gennep.
Riool: vervanging (t/m 2019)	08-11-2018	p.m.	282	0	0	282	Krediet t/m 2019 deels ingezet t.b.v. Centruminrichting Mook, 2019 Conform GRP.

Omschrijving	Raadsbesluit	Krediet t/m 2020	Restant krediet per 31-12 -2020	Kredieten 2021	Realisatie 2021	Restant per eind juni	Toelichting / Status
Riool: milieumaatregelen (t/m 2019)	08-11-2018	p.m.	147	0	0	147	Krediet t/m 2019 deels ingezet t.b.v. Centruminrichting Mook, 2019 Conform GRP.
Herinrichting N271 Hart van Mook	25-10-2013	49	16	0	2	14	Werkzaamheden afgerond. Financiële afwikkeling 1e helft 2021.
Herinrichting N271 Plasmolen	25-10-2013	105	105	0	0	105	Start najaar 2021.
Subsidie provincie	25-10-2013	-5	-5	0	0	-5	
Centruminrichting Mook - Herinrichting openbare ruimte	08-11-2018	936	103	0	19	84	Lopend project. Afronding verwacht medio 2022.
Subsidie provincie	08-11-2018	-368	-300	0	0	-300	
Bijdrage derden	08-11-2018	-80	-13		0	-13	
2020: Nieuw-/verbouw gemeentehuis	7-11-2019 / 11-11-2020	2.000	2.000	0	0	2.000	Middels het dekkingsplan van de Programmabegroting 2021 is de investering uitgesteld naar op z'n vroegst 2024.
2020: Digitalisering 2020	12-03-2020	93	13	0	13	0	Krediet is afgerond.
2020: Zonnepanelen	12-03-2020	80	10	0	1	10	Moeten nog afrekeningen komen. Kan worden opgeheven na algehele oplevering. Schatting is juli 2021.
2020: Aandelen DAR N.V.	15-06-2020	103	103	0	116	-13	Eenmalige aankoop aandelen DAR N.V.
2020: Er zit muziek in Mook en Middelaar	07-01-2019	400	400	0	0	400	Verzamelkrediet voor diverse projecten.
2020: Openbare verlichting Masten	07-11-2019	52	24	0	8	17	
2020: Openbare verlichting Armaturen	07-11-2019	45	25	0	7	19	
2020: Mobiliteitsplan 2020	07-01-2019	54	54	0	0	54	
2020: Vervanging riool (20 jaar)	08-12-2016	54	21	0	0	21	Conform GRP 2017-2021 (totaal € 190k).
2020: Vervanging riool (60 jaar)	08-12-2016	116	102	0	0	102	
2020: Riool milieumaatregelen (60 jaar)	08-12-2016	20	20	0	22	-2	
2020: Masterplan Plasmolen	07-11-2019	2.000	2.000	0	0	2.000	

Omschrijving	Raadsbesluit	Krediet t/m 2020	Restant krediet per 31-12 -2020	Kredieten 2021	Realisatie 2021	Restant per eind juni	Toelichting / Status
2021: Bijdrage derden	11-11-2020	-1.000	-1.000	0	0	-1.000	Door bijdrage derden zijn kapitaallasten verlaagd.
2020: Implementatie Squit 20/20	16-09-2020	68	59	0	4	56	
2020: Vervanging speelvoorzieningen	12-03-2020	37	37	0	6	31	
2021: Natstrooier	11-11-2020	0	0	45	0	45	
2021: Strooier Eco Mini	11-11-2020	0	0	19	0	19	
2021: Sneeuwploeg	11-11-2020	0	0	10	0	10	
2021: Mobiliteitsplan 2021	11-11-2020	0	0	130	0	130	
2021: Nieuwbouw/verbouw Kandinsky College	11-11-2020	0	0	4.000	0	4.000	Voorstel Zomerrapportage 2021: Investering uitstellen naar 2025.
2021: Speelvoorzieningen	11-11-2020	0	0	38	0	38	
2021: Vervanging riool	08-12-2016	0	0	75	0	75	Conform GRP 2017-2021 (totaal € 95k).
2021: Riool milieumaatregelen	08-12-2016	0	0	20	0	20	
2021: Lob van Gennep	08-04-2021	0	0	130	0	130	
Totaal-generaal		**5.328**	**4.725**	**4.467**	**209**	**8.983**	

Toelichting

De kolom 'Restant krediet per 31-12-2020' sluit aan met de Jaarstukken 2020.
De kredieten 2021 sluiten aan met de Programmabegroting 2021 en met afzonderlijke raadsbesluiten.

Van het krediet voor nieuwbouw of verbouw Kandinsky College wordt voorgesteld om deze door te schuiven naar op z'n vroegst 2025. Dit leidt voor de komende jaren tot een onderuitputting van de kapitaallasten, zie ID 4.4. in paragraaf 2.2. Detailmutaties.

Nieuwe kredieten
In de loop van 2021 ontvangt u voorstellen voor een krediet voor de Maasheggen en voor het Afvalstoffenplan.

3. Zero Based Budgeting

3.1 Bezuinigingen en ZBB-traject

Voortraject
De Programmabegroting 2021 (inclusief meerjarenraming 2022-2024) liet zien dat onze gemeente in financieel zwaar weer verkeert. Het tekort in de begroting 2021 bedroeg circa € 9 ton en het perspectief was dat dit tekort in de daarop volgende jaren nog zou oplopen. Om die reden heeft de gemeenteraad bij het vaststellen van de Programmabegroting 2021 ook een dekkingsplan vastgesteld. Dat dekkingsplan bevatte concrete bezuinigingen. Onder andere in het Ruimtelijk Domein en het Sociaal Domein, alsook specifieke opdrachten én stelposten. Een aantal stelposten was gerelateerd aan nog te realiseren bezuinigingen in het kader van een gestructureerd bezuinigingsproces via de methode Zero Based Budgeting (ZBB). Het doel van dit bezuinigingsproces was om in aanloop naar 2022 weer tot een meerjarig sluitende begroting te komen. Insteek van ZBB was dat we zouden onderzoeken wat het betekent als de raad beslist om de gemeentelijke dienstverlening terug te brengen naar het wettelijk en/of via benchmark bepaalde minimum. Eerlijk gezegd was er geen andere optie. Het besef was er dat we aan alle knoppen zouden moeten draaien om tot een structureel sluitende begroting te komen. De afspraak was dat het rapport BMC hierin leidend zou zijn en we hadden een bescheiden hoop dat uw raad nog enige financiële ruimte zou kunnen overhouden voor nieuw beleid en voor het opvangen van tegenvallers.

Het voorbije half jaar heeft in het teken gestaan van dit ZBB-proces. De begroting 2021 is van de grond af aan met alle budgettair verantwoordelijke medewerkers doorgenomen. Daarover heeft uw raad een gedetailleerd overzicht ontvangen. De resultaten en de grote lijn van het bezuinigingstraject zijn opgenomen in het tevens naar de raad gestuurde Eindrapport van BMC. Daarin staat wat het kan betekenen als we voorzieningen terugbrengen naar het wettelijk minimum en met daarin ook een aantal quick wins en potentiële bezuinigingen over de hele breedte van de gemeentelijke organisatie. Tot slot van het ZBB-proces heeft de gemeenteraad op 27 mei 2021 een stellingendiscussie gevoerd om accenten dan wel kaders mee te geven aan het bezuinigingsproces. De gemeenteraad heeft in overwegende mate mee gegeven het logisch te vinden dat financiële ruimte dient te worden gezocht in het Sociaal Domein. Dat betekent volgens de door uw raad aangegeven stellingen niet dat we onze inwoners aan hun lot overlaten, maar wél dat goedkope oplossingen vóór maatwerk gaan en dat we bij preventieve voorzieningen toetsen of deze in de toekomst kostenbesparend zijn. Ook hebben we het beeld dat de raad slechts beperkt bereid is om duurzaamheid als een uitgavepost te zien. Tevens gaven meerdere raadsleden aan dat eigenlijk alle bezuinigingen bespreekbaar zijn waarbij we wel moeten zoeken naar het wettelijk minimum van voorzieningen/dienstverlening. En de meerderheid wil enige mate van subsidiëring van organisaties en inwoners in stand houden. Dat laatste, het steunen van de lokale actieve vereniging zien we ook in het stellingendebat bevestigd, want dat is een hoofditem waar de raad juist niet of minimaal op wil bezuinigen. En de ondersteuning van de meest behoeftige inwoners in de sfeer van armoedebeleid is voor veel raadsleden eveneens een hoofdthema.

Als college kunnen we daar iets mee. Van de andere kant heeft de raadsdiscussie niet geleid tot heldere, eenduidige en substantiële richtingen op alle beleidsterreinen. En dat is begrijpelijk. Uit de veelheid van gemeentelijke taken, de afweging van de belangen van onze inwoners, en in het licht van de toenemende complexiteit - bijvoorbeeld wettelijke en kwaliteitseisen die de buitenwereld aan ons stelt - is het moeilijk om te kiezen. Zeker nu ook geconstateerd is dat de gemeente Mook en Middelaar een zuinige en efficiënte organisatie is die zijn zaken, in het bijzonder gezien zijn omvang, goed voor elkaar heeft.

Sluitende begroting is noodzaak
Toch laten wet- en regelgeving ons geen ruimte. Hoe goed we het ook doen, uitgaande van een zelfstandige gemeente met een toekomst voor de boeg dient uw raad een structureel sluitende begroting vast te stellen. Wanneer u daarin niet slaagt, dan verliest de gemeente Mook en Middelaar geleidelijk zijn autonomie. Vanuit de raadsavond is, na een toelichting op het stemgedrag bij de desbetreffende stelling, af te leiden dat in meer of mindere mate de gemeenteraad voorstander is van een sluitende begroting. Daarvoor is de raad bereid om nieuw beleid te bevriezen, de dubbele oriëntatie te vereenvoudigen én om wettelijke kaders en opdrachten van het Rijk te negeren als we daar geen geld voor krijgen. Dit laatste standpunt heeft uw raad op 10 juni 2021 bekrachtigd door het aannemen van de motie van Raden in Verzet: Zonder geld geen gemeente.

Qua proces komt het er op aan dat uw raad bij het vaststellen van deze Zomerrapportage op 9 september de eerste keuzes maakt. Vervolgens is uw raad weer aan zet bij het definitief vaststellen van de Programmabegroting 2022 in november 2021.

Relatie met dekkingsplan Programmabegroting 2021
Hoe zat het ook al weer? Bij de Programmabegroting 2021 heeft de gemeenteraad een dekkingsplan vastgesteld met als insteek om tot een structureel sluitende begroting te komen. Voor 2021 werden vooral reguliere bezuinigingen (waaronder verlaging en uitstel van investeringen), structurele belastingverhoging en de inzet van reserves als dekkingsmiddel ingezet. Voor 2022 en latere jaren werd vooral ingerekend op financiële effecten vanuit het ZBB-traject in combinatie met een toename van inkomsten en besparingen in het Sociaal Domein. Het volledige dekkingsplan vindt u terug in bijlage 1 van deze Zomerrapportage.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
1. Sociaal Domein	128 V	200 V	200 V	200 V	200 V
2. Bijstellingen bestaande budgetten	108 V	106 V	14 V	37 V	37 V
3. Investeringen / kapitaallasten	59 V	54 V	75 V	75 V	25 V
4. Beheerplannen / onderhoud	63 V	64 V	64 V	64 V	64 V
5. Stelposten	50 V	301 V	421 V	416 V	406 V
6. Belastingen	215 V	243 V	220 V	198 V	150 V
7. Reserves	225 V	9 N	33 N	33 N	0 V
Totaal dekkingsmiddelen	**849 V**	**959 V**	**961 V**	**957 V**	**882 V**

Van belang is om bij de Programmabegroting 2022 een goede inschatting te maken hoe groot het tekort onder de streep daadwerkelijk is. Belangrijk is om de veranderingen in de kosten van Sociaal Domein, reguliere posten of salarissen ten opzichte van 2020/2021 zo scherp mogelijk in beeld te hebben. Hoe ontwikkelen de uitkeringen van het Gemeentefonds zich? Welke regels hanteert de Provincie in zijn rol van toezichthouder? Enzovoorts.

Lichtpunt is in dit verband de extra eenmalige bijdrage van € 1,3 miljard van het Rijk voor de Jeugdzorg in 2022. Het deel daarvan dat onze gemeente toekomt, bedraagt € 365k. Dit betreft een indicatiebedrag. In de septembercirculaire 2021 wordt hierover uitsluitsel gegeven, zodat het exacte bedrag bij vaststellen van de Programmabegroting 2022 bekend is. Ook meerjarig mag rekening gehouden worden met 75% van de (voorlopig) toegezegde middelen.

Op dit moment in deze Zomerrapportage gaan we ervan uit dat onze bezuinigingsopdracht bij de Begroting 2022 € 13k bedraagt. In de jaren daarna loopt het tekort op tot € 371k. Deze saldi zijn als volgt bepaald:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Meerjarenraming Programmabegroting 2021	842 N	933 N	954 N	931 N	927 N
Dekkingsplan zoals vastgesteld bij Programmabegroting 2021	849 V	959 V	961 V	957 V	882 V
Saldo primitieve begroting	6 V	26 V	8 V	26 V	45 N
Tussentijdse begrotingswijzigingen (t/m juni 2021)	0 V	0 V	0 V	0 V	0 V
Reguliere bijstellingen Zomerrapportage 2021	233 V	399 V	216 V	138 V	141 V
Voorlopig saldo	*239 V*	*425 V*	*224 V*	*164 V*	*97 V*
Bij: nog nader in te vullen posten uit het dekkingsplan					
01 Bezuinigingen SD	0 N	117 N	117 N	117 N	117 N
20 Stelpost ruimte onder plafond BCF (zit in UG)	25 N	20 N	15 N	10 N	0 V
21 Stelposten ZBB (zit in ZBB)	25 N	145 N	270 N	270 N	270 N
23 Stelpost extra uitkering Jeugdzorg (zit in dekking)	0 N	81 N	81 N	81 N	81 N
29 Onttrekking VBR	0 N	75 N	0 N	0 N	0 N
Totaal opgeschoond tekort	**189 V**	**13 N**	**259 N**	**314 N**	**371 N**

Benadering ter voorbereiding van de begroting 2022
We stellen voor het bezuinigingsvraagstuk financieel als volgt te benaderen:

0. Basis is het opgeschoonde tekort conform bovenstaande tabel.
1. Plus: extra middelen Jeugd 2022: structureel of incidenteel in meerjarenraming opnemen (afhankelijk van beleid Provincie);
2. Plus: effect 'quick wins' en potentiële bezuinigingen ZBB (zie hierna par. 3.2);
3. Plus: effect beleidskeuzes college ZBB (paragraaf 3.3);
4. Plus: effect eigen keuzes raad (paragraaf 3.4);
5. Plus: effect maatregelen subsidies (paragraaf 3.5);
6. Af: stelpost voor niet realiseerbare bezuinigingen;
7. Plus: effect maatregelen belastingen (paragraaf 3.6); en

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
0. Opgeschoond tekort	189 V	13 N	259 N	314 N	371 N
1. Extra middelen Jeugd (deel van € 1,3 miljard)	0 V	365 V	300 V	285 V	260 V
Subtotaal 1 (zonder ZBB)	*189 V*	*352 V*	*41 V*	*29 N*	*111 N*
2. Effect Quick wins en potentiële bezuinigingen	0 V	193 V	204 V	259 V	259 V
Subtotaal 2	*189 V*	*544 V*	*244 V*	*230 V*	*147 V*
3. Effect Beleidskeuzes college	0 V	90 V	90 V	90 V	90 V
Subtotaal 3	*189 V*	*635 V*	*335 V*	*320 V*	*238 V*
4. Effect keuzes eigen budgetten raad	p.m. V	p.m. V	p.m. V	p.m. V	p.m. V
Subtotaal 4	*189 V*	*635 V*	*335 V*	*320 V*	*238 V*
5. Effect maatregelen subsidies	0 V	100 V	100 V	100 V	100 V
Subtotaal 5	*189 V*	*735 V*	*435 V*	*420 V*	*338 V*
6. Stelpost niet realiseerbare bezuinigingen	0 V	300 N	300 N	300 N	300 N
Subtotaal 6	*189 V*	*435 V*	*135 V*	*120 V*	*38 V*
7. Effect maatregelen belastingen	0 V	152 V	200 V	247 V	295 V
Subtotaal 7	*189 V*	*587 V*	*335 V*	*367 V*	*333 V*
Totaal (bij alle maatregelen)	**189 V**	**587 V**	**335 V**	**367 V**	**333 V**

Het is zaak om alle financiële data in samenhang met elkaar te blijven zien, maar vooral ook het eigen inkomsten- en uitgavenpatroon kritisch te bekijken en dat periodiek te herhalen. De ZBB-methode is daarvoor geschikt.

Het door het college van burgemeester en wethouders voorgestelde scenario is vermeld in het raadsvoorstel. Hierbij wordt met name gebruik gemaakt van (een deel van) de quick wins en potentiële bezuinigingen.

3.2 Tabellen 'Quick wins' en potentiële besparingen (Eindrapport)

Het Eindrapport ZBB onderscheidt voor 158 taken mogelijke bezuinigingen en kanttekeningen. De twintig quick wins en twintig potentiële besparingen die BMC met het ambtelijk apparaat heeft opgehaald, heeft het college verder onderzocht. De resultaten van dit onderzoek zijn verwerkt in onderstaande tabellen. Deze tabellen sluiten aan op de volgorde van het Eindrapport van BMC.

BESTUUR, VEILIGHEID EN MILIEU

Bedragen x € 1.000

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
1	Basisregistratie personen / burgerlijke stand	9	3	Strakker begroten en het aanbieden van gratis huwelijken voor burgers uit andere gemeenten wordt niet meer aangeboden.	Minder aantrekkelijk voor burgers uit andere gemeenten.	Akkoord. Er kan zelfs meer worden afgeraamd, omdat te ruim begroot is. En omdat het Jachtslot gerestaureerd wordt kunnen er geen huwelijken plaatsvinden en zijn er dus geen huurkosten.	5	5	5	5
2	Overhead communicatie	36	12	Minimaliseren aantal pagina's Ter Sprake (max. 3 pagina's t/m juli en 2 t/m december).	Inwoners zijn voor communicatie vanuit de gemeente meer aangewezen op internet. Dat kan gezien de grotere groep ouderen betekenen dat die niet meer (volledig) worden bereikt.	Akkoord. Voor info over formele stukken gemeente verwijzen we naar onze website. We gaan Ter Sprake veel gerichter gebruiken.	12	12	12	12
3	Salarislasten Openbare orde en veiligheid	149	2	Afstoten vacature 0,33 fte OOV (en hierop begrote baten).	Geen directe gevolgen aangezien deze capaciteit op dit moment niet wordt ingezet. Tegenover de vacatureruimte (á € 21k) staan begrote baten van € 19k. Verschil is mogelijke besparing.	Akkoord met een bezuiniging van € 2k.	2	2	2	2

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
4	Begraafplaatsen en crematoria	9	8	Verlaging van de financiële bijdrage aan de kerkbesturen voor onderhoud van de begraafplaats.	Kerkbesturen blijven primair verantwoordelijk voor onderhoud begraafplaats.	Niet akkoord. De gemeente heeft plicht om te begraven. Het alternatief is risicovol en duur. Bijdrage betreft vrijwilligers.	0	0	0	0
5	Overhead personeel Algemeen	266	10	Representatiekosten verlagen € 4,5k. Kosten werving en selectie en loopbaanbegeleiding verlagen € 5k.	De organisatorische gevolgen zullen beperkt zijn.	Akkoord met verlaging representatiekosten en kosten werving, samen € 9,5k.	10	10	10	10
6	Milieubeheer	13	8	Geen subsidie meer aan Energiecafé en Animo. Het budget t.b.v. Adviesraad Natuur en Milieu verlagen van € 2k naar € 0,5k (betreft kosten zoals zaalhuur en dergelijke).	Geen ondersteuning lokale milieugroep (milieueducatie), participatie van inwoners aan het energievraagstuk wordt mogelijk verminderd. Vragen van inwoners komen mogelijk meer bij de gemeente terecht (in plaats van bij energiecafé).	Het college beoordeelt dit in het kader van een totale heroverweging van het subsidiebeleid.				
7	Overhead Huisvesting en Facilitaire zaken	250	6	Bezuinigen op vakliteratuur en samenvoegen archief, beveiliging, schoonmaakartikelen, water en waterschapsheffing	Alleen incidentele verzoeken om vakliteratuur worden gehonoreerd, na toetsing door MT	Akkoord.	6	6	6	6
8	Overhead personeel Afdeling Bedrijfsvoering	1.257	16	De bodefunctie (nu 2 fte) met 0,3 fte verlagen. In de loop der tijden heeft de bodefunctie een andere inhoud en wijze van invulling gekregen.	Geen	Akkoord.	16	16	16	16
9	Handhaving algemeen	33	7	De budgetten actualiseren op basis van het meerjarige uitgavenpatroon.	Geen directe effecten.	Akkoord.	7	7	7	7

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
10	Salarislasten TV 0.1 Bestuur	109	30	Minder bestuurskundige, secretariële en financiële ondersteuning. Daarmee wordt (in totaal) ca. 0,5 fte bespaard. Dat is € 30k.	Bestuurders worden niet meer (volledig) geïnformeerd waardoor misschien informatie niet (tijdig) bij bestuurders terecht kan komen en niet altijd de juiste acties worden ondernomen. Ook is de verwachting dat de taken niet zullen verdwijnen maar verschuiven binnen de organisatie, hetgeen de besparing grotendeels teniet doet.	Niet akkoord. Dit levert geen realiseerbare besparing op.	0	0	0	0
11	Griffie	140	49	Minder formatie griffie; wettelijk is de griffiersfunctie verplicht; er geldt geen wettelijke minimale formatie voor de griffier. Uitgaande van de huidige formatie van de griffier bedraagt de salarislast voor 0,89 fte € 91.000.	Risico op minder kwaliteit van bestuurlijke besluitvorming met als gevolg risico op imagoschade; risico op minder informatievoorziening naar inwoners; door minder deelname aan interne en externe overlegsituaties; risico op minder afstemming (in samenwerking).	Dit is een aangelegenheid van de gemeenteraad.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
12	Overhead automatisering (ICT)	746	10	Beëindiging leasecontract Econocom en contract Checkpoint. Dat levert een besparing op van € 34,5k. Hiertegenover hogere kapitaallasten. Netto besparing € 10k.	Geen directe gevolgen. Omdat de leaseconstructie wel financiële armslag bood, zal er nu sneller naar de raad gegaan moeten worden voor investeringen.	Akkoord, dit betekent een besparing van € 10k vanaf 2023.	0	10	10	10

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
13	Overhead Personeel Algemeen	266	14	Afschaffen van de kerstpakketten/viering € 6k. Bijdrage PV stopzetten € 4k. Vergoeding stagiaires stopzetten € 3,5k.	De organisatorische gevolgen zullen merkbaar zijn, doordat de gemeente een minder aantrekkelijke werkgever is geworden.	Akkoord met potentiële besparing kerstpakketten € 6k en verlaging vergoeding stagiaires met € 2,5k, samen € 8,5k. Niet akkoord met verlaging bijdrage PV.	9	9	9	9
14a	College van b&w	362	77	Geen derde wethouder, ca. € 60k. Afschaffing studiekosten, subsidie studieplan, abonnementen: € 4,5k. Beperking vergoeding bestuurscommissieleden: ca. € 3k. Beperking verzekeringspremies: € 2k. Deels versoberen en deels afschaffen representatiemomenten: € 7,5k.	Wethouders hebben minder aandacht/tijd voor burgers. Minder contacten met burgers. Bestuurlijk drukker. Geen ruimte voor opleidingen en vergoeding abonnementen. Door op representatie te bezuinigen: diverse verenigingen/stichtingen ontvangen minder subsidie/gemeentelijke aandacht en dienen deels zelf zorg te dragen voor financiering activiteiten. Minder inzet ambtelijk apparaat voor representatie.	Besparing op wethouders legt het college voor aan de raad. Besparing van € 5k op representatiekosten akkoord. Overige bijkomende besparingen niet akkoord/niet reëel.	5	5	5	5
14b	College van b&w	362	25	Terugbrengen fte wethouders met 0,3 fte (naar 3 keer 0,65 fte i.p.v. 0,75 fte). Beperken abonnementen en afschaffen budget opleidingen, afschaffen/versoberen van diverse feestelijkheden (nieuwjaarsreceptie,	Wethouders hebben minder tijd, ook voor burgers/verenigingen. Ambtelijke taken op het gebied van representatie (voorbereiding en uitvoering evenementen) zullen verminderen.	Besparing op wethouders legt het college voor aan de raad.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
				herdenkingen, ontvangst 4-daagselopers, carnaval.						
15	Salarislasten burgerzaken	278	20	Beperken openingstijden van de balie / receptie/ telefonie. Balie/receptie naar zes dagdelen per week (zijn nu negen dagdelen). Er wordt alleen op afspraak gewerkt. Telefonische bereikbaarheid terugbrengen naar 10.00-12.00 uur en 14.00- 16.00 uur. Stoppen avondopenstelling.	Dit betekent dat er ook niemand aan de receptiebalie zit en dat medewerkers hun eigen bezoek moeten in- en uitlaten. Dit brengt extra (verborgen) kosten met zich mee, tot € 15k. Gemeente wordt moeilijker bereikbaar voor burgers en bezoekers.	Niet akkoord. Voor een mager voordeel gaat de dienstverlening sterk achteruit.	0	0	0	0
16	Raad	216	16	Geen 13e maand; geen rekenkameronderzoek; geen onderzoek; verminderen raadsbudgetten voor ondersteuning en advisering; raadsuitje van € 6k naar € 4k. Dit levert in oneven jaren € 16,3k op en in even jaren € 20,3.	Risico t.a.v. continuïteit bestuur, minder aantrekkelijk om raadslid te zijn. Vermindering van de controlerende functie van de raad door wegvallen onderzoeken. Mogelijk effect op kwaliteit besluitvorming / voorbereiding door minder ondersteuning.	Dit is een aangelegenheid van de gemeenteraad.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Totaal						**71**	**81**	**81**	**81**

WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
17	Geëscaleerde zorg 18+ Ontmoetingsactiviteiten voor mensen met een psychische kwetsbaarheid	14	8	Geen inloop GGZ, wel activiteiten.	Niet of nauwelijks maatschappelijk effect; van inloopmogelijkheid wordt slechts door een enkeling gebruik gemaakt.	Akkoord	8	8	8	8
18	Wmo maatwerkvoorziening woningaanpassing	58	van 0 tot 30	Primaat verhuizen bij woningaanpassingen boven de € 9k (met verhuisvergoeding van € 2k). Maatregel biedt met name potentiële besparing bij dure aanpassingen in de toekomst, dit is vooral ter voorkoming van hogere kosten en biedt mogelijk ook een (beperkte) besparing.	Er moet wel een passende woning binnen de gemeente beschikbaar zijn, anders kan deze constructie niet worden toegepast. Het kost extra tijd/inzet om dit uit te zoeken en te onderbouwen. Risico op bezwaar, wat extra ambtelijke inzet vraagt.	Niet akkoord	0	0	0	0
19	Wmo voorziening huishoudelijke hulp	515	55	Schoonmaakbedrijf voert HH uit (vanaf nieuwe aanbesteding 2024).	Onrust bij cliënten, mogelijk meer behoefte aan (facilitering) sociale contacten. Daarnaast aanpassen verordening en onderzoeken marktpotentie.	Akkoord met inzet schoonmaakbedrijf per 2024. College onderzoekt of besparing eerder gerealiseerd kan worden.	0	p.m.	55	55
20	Wmo voorziening huishoudelijke hulp	515	10	Praten over inkomen bij aanvraag HH.	Meer eigen verantwoordelijkheid, mogelijk onbegrip en ophef. Sociaal Team moet goed getraind worden voor voeren gesprekken.	Akkoord, wordt al uitgevoerd.	10	10	10	10

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
21	Ambtelijke inzet Wmo en jeugd Mogelijkheid 1	399	30 (minus nadeel efficiency)	Geen coördinatie Sociaal Team meer; zelfsturend team van maken.	Medewerkers Sociaal Team zijn meer tijd kwijt om taken te verdelen en afstemming te organiseren en input te leveren vanuit de praktijk bij het opstellen van beleid. Hierdoor kunnen zij minder aanvragen behandelen. Efficiency wordt dus verminderd. Ook mist dan de functie van de coördinator als een senior, die toetst en intervisie biedt.	Akkoord met minder coördinatie ST; tevens akkoord met uitwerken optie uitbesteden (besparing p.m.).	30	30	30	30
22	Ambtelijke inzet Wmo en jeugd Mogelijkheid 2	399	van 0 tot 100	Uitbesteden Wmo en Jeugd samenwerking met een andere gemeente (andere gemeente neemt taken over).	Grotere afstand tussen sociaal team en inwoners kan leiden tot minder maatwerk. Ook is extra inspanning nodig om de relatie met lokale (zorg)partners te onderhouden. Er dienen duidelijke afspraken gemaakt te worden over beleid, uitvoering, personeel en kosten. De gemeente komt meer op afstand te staan (minder sturingsmogelijkheden). De bandbreedte van de besparing geeft aan dat het realiseren van een besparing onzeker is. Het is ook mogelijk dat de (totale Sociaal Domein) kosten juist hoger zijn (mede door grotere afstand/minder maatwerk).	We onderzoeken of we de uitvoering van Wmo en Jeugd (consulenten Wmo) en het beleid bij een andere gemeente kunnen beleggen.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
	Totaal						48	48	103	103

ECONOMIE EN PARTICIPATIE

Nr.	Activiteit	Baten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
23	Toeristenbelasting (baten)	79	30	De hoogte van de toeristenbelasting de komende jaren te laten stijgen van € 1,07 naar € 1,25 per persoon, per overnachting. Op basis van het huidige aanbod verblijfsaccommodaties en hetzelfde aantal overnachtingen zou alleen de stijging van het tarief p.p.p.n. neerkomen op een inkomstenverhoging van ruim € 30k in 2025 ten opzichte van 2021. Als er geen verhoging doorgevoerd wordt, blijven de inkomsten (afhankelijk van Corona en de mogelijkheden voor reizen) gelijk. Extra inkomsten zijn uiteraard wenselijk om de economische en uitvoeringsagenda's in het kader van toerisme te kunnen realiseren.	Ondernemers zijn niet blij met een verhoging van de toeristenbelasting en zullen daar mogelijk uiting aan geven. Echter, met deze verhoging blijft de belasting onder het landelijk gemiddelde en kan de ondernemer de verhoging één op één doorbelasten aan de gasten. Dit kan samenhangen met de bestuurlijke afweging met betrekking tot het behoud van de economische promotie. Een verhoging van de toeristenbelasting kan beter worden uitgelegd wanneer ook geïnvesteerd blijft worden in toerisme en recreatie.	Een nadere toelichting hierover vindt u terug in paragraaf 3.6 van dit hoofdstuk.				

Nr.	Activiteit	Baten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
24	Forensenbelasting (baten)	29	3	Elke procent tariefverhoging levert (slechts) € 290 op. Een tariefverhoging van 10% dus € 2,9k. Tarief wordt nu al jaarlijks geïndexeerd.	De gemeente heeft dan meer middelen om te besteden. De forensen betalen (meer) mee aan de voorzieningen in onze gemeente.	Een nadere toelichting hierover vindt u terug in paragraaf 3.6 van dit hoofdstuk.				

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
25	In stand houden pand Groesbeekseweg 12	18	13 (inc. verlies inkomsten huur ad € 5k	Besparing wordt alleen gerealiseerd als besloten wordt tot sloop, met inachtneming van eenmalige kosten voor afboeken restant boekwaarde.	Pand moet in 2021 gesloopt worden om lasten vanaf 2022 te kunnen schrappen.	Deze aanname is onjuist, effecten zijn meegenomen in Hart van Mook.	0	0	0	0
26	Economische ontwikkeling Algemeen beleid	8	8	Er worden minder bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers.	Er zullen minder bijeenkomsten voor ondernemers georganiseerd kunnen worden. Dit zal leiden tot mogelijke onrust bij ondernemers. Deze besparing hangt wel samen met het in stand houden van het budget Economische promotie. Met het behoud van dit budget kunnen er nog wel (minder) activiteiten uitgevoerd worden.	Budget terugramen naar € 1k	7	7	7	7

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
27	Armoedebeleid Bijzondere bijstand	85	15	De bedragen van de individuele inkomenstoeslag en de bijdrage meedoenregeling (reductieregeling) kunnen met 50% worden verlaagd. Hiervoor zijn al eerder voorstellen gedaan aan de raad bij begroting 2021, maar de raad heeft dat met een amendement teruggedraaid.	Inwoners missen een deel van de inkomensondersteuning en kunnen in financiële problemen komen waardoor (problematische) schulden kunnen ontstaan. De kans dat inwoners niet (meer) deelnemen aan sport of culturele activiteiten neemt toe.	Niet akkoord	0	0	0	0
28	Armoedebeleid Minimabeleid	125	45	Subsidies binnen minimabeleid (SSHB, Leergeld, JFS/JFC) halveren. Bijdrage CZM met 50% verlagen.	Dit zou in strijd zijn met het huidige coalitieakkoord (collegeprogramma) en afwijken van het Rijksbeleid. Kan in geval van ‘contra legem’ leiden tot aanwijzing van het Rijk en slechte pers. Mensen krijgen minder aan (inkomens-) ondersteuning en sluiten mogelijk geen (goede) aanvullende ZKV. Kunnen daardoor (sneller) in financiële problemen komen. Kans op zorgmijding neemt toe. Kinderen groeien in meer armoede op met ongewenste gevolgen voor hun ontwikkeling.	Alleen akkoord met verlaging bijdrage CZM met 50% middels aanpassing van de polisvoorwaarden. Dat levert een structurele besparing van € 30k op.	30	30	30	30

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
29	Uitkeringen participatiewet (UPW)	1.517	10 (aanname incl. structurele extra personele lasten van € 35k	Intensivering van de poortwachterfunctie door extra inzet sociale recherche, en/of werkconsulent bij de intake.	We voeren nu al intensieve controles uit, zowel voorafgaand aan de uitkering als gedurende de uitkering. De kans op een besparing is ongewis en zal beperkt blijven. We moeten dan een aanname doen. Als het ons lukt om twee uitkeringsjaren te besparen, dan zou de besparing ongeveer € 45k per jaar zijn. Daarnaast heeft dit gevolgen voor de hoogte van de specifieke uitkering van het Rijk omdat dit grotendeels is gebaseerd op historische ontwikkeling. Het voordeel in het lopende jaar leidt tot een lagere uitkering in het volgende jaar. De kans op besparing is al ongewis, maar zo snijden ook nog in eigen vlees.	Akkoord met intensievere controles.	10	10	10	10

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
30	Begeleide participatie en sociale werkvoorziening	630	150	We bieden geen werk meer aan ¼ deel van de WSW populatie en ¼ deel van de huidige cliënten bieden we geen arbeidsmatige dagbesteding meer (ADB). We treden uit de GR-en IWGM en de MGR RvN.	Dit zou in strijd zijn met het huidige coalitieakkoord, collegeprogramma en rijksbeleid. Mensen missen kansen op arbeid of deelname aan ADB en ervaren minder zingeving aan hun bestaan; hun leven wordt ontregeld en zij komen in financiële, psychische en sociale problemen. De druk op hun omgeving (mantelzorgers) neemt toe. Er ontstaan wachtlijsten en er is een grote kans op bezwaar- en beroepschriften. Cliënten komen op de loonlijst bij de gemeente of in de uitkering bij de gemeente met alle (uitvoerings) kosten van dien. De uittreding uit GR-en geeft forse financiële consequenties vanwege frictiekosten. Op termijn is er wel minder ambtelijke / bestuurlijke belasting.	Niet akkoord; het voorstel is onrealistisch zowel qua regelgeving als qua uitvoering.	0	0	0	0

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
31	Arbeidsparticipatie	116	40	We treden uit de MGR RvN en kopen zelf trajecten in op basis van no cure less pay. Daardoor kunnen we waarschijnlijk 15 trajecten per jaar inkopen.	Dit is in strijd met de geest van de wet, gemeentelijk en regionaal vastgesteld beleid. De uitstroom naar werk vanuit de uitkering daalt. We zouden uit de MGR Rijk van Nijmegen moeten stappen, met bijkomende frictiekosten van dien. Verder moeten we dan zelf een partij zoeken die voor ons trajecten kan verzorgen en daarvoor een inkoop- en aanbestedingsprocedure doorlopen. De personele kosten nemen toe omdat we taken weer zelf uit moeten voeren.	Niet akkoord; deelname aan de MGR heeft voordelen qua volume, efficiëntie en kwaliteit van dienstverlening. Verder gaat uittreding uit de MGR met frictiekosten gepaard.	0	0	0	0

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
32	Invoeren parkeerbelasting Plasmolen	0	n.t.b.	Het plein in Plasmolen is eigendom van de gemeente. Het plein wordt gebruikt als openbaar parkeerterrein. Er kan voor gekozen worden hier betaald parkeren in te voeren.	Er zal een onderzoek uitgevoerd moeten worden om te berekenen wat een reëel tarief is. Daarin wordt ook meegenomen hoeveel parkeerbewegingen er per jaar zijn en welk bedrag dit kan opleveren. Het is mogelijk dat langparkeerders hierdoor kiezen voor andere parkeerplaatsen (bijvoorbeeld van Leisurelands) waardoor de parkeerdruk op het plein afneemt. Er zal moeten worden gekeken naar de gehele parkeervoorziening in Plasmolen om te voorkomen dat auto's in de straten om het plein heen alsnog gratis gaan parkeren. Ondernemers rondom het plein zullen waarschijnlijk bezwaar hebben tegen de parkeerbelasting. Dit kan maatschappelijke onrust veroorzaken. Het is daarom van belang de ondernemers mee te nemen in het proces. Tot slot hangt dit samen met investeringen in Plasmolen. Deze zullen doorgang moeten vinden om draagvlak te krijgen en	Het college werkt dit nader uit in het kader van project Plasmolen.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
					houden voor het betaald parkeren.					
	Totaal (lasten						**47**	**47**	**47**	**47**

VERVOER, OPENBAAR GROEN EN WONEN

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
33	Uitlaatvelden en overige hondenaangelegenheden	9	4	Minder uitlaatvelden en/of lagere frequenties onderhoud.	Creëren van onbegrip bij bewoners. Mogelijk meer overlast door hondenpoep.	Niet akkoord, dit levert geen besparing op.	0	0	0	0
34	Evenementen en overige recreatieve voorzieningen	3	3	Huidige voorziening: - Representatie tijdens de vierdaagse (plaatsen tent, bierbuffet bestuurlijk ontvangst). -Huur toiletwagens (Plasmolen en Mook) - Voorzieningen rondom vuurwerk (Middelaar) - Onvoorziene kosten Vierdaagse.	Mocht het minimum (wat we reeds doen) stoppen dan verbreken we een convenant en hebben we als enige gemeente in het Rijk van Nijmegen geen voorzieningen tijdens de 4-daagse. Dit zal onrust veroorzaken en zal er ook voor zorgen dat de gemeente niet goed op de kaart staat. Daarnaast zal het niet hebben van voorzieningen zorgen voor wild-toiletteren wat extra (opruim-)kosten met zich mee brengt.	Niet akkoord, betreft een evenement waaraan we onze bijdrage moeten blijven leveren.	0	0	0	0
35	Structuur- en bestemmingsplannen	44	15	De ondersteuning van stichting IKL (Instandhouding Kleine Landschapselementen) wordt geschrapt (€ 9k). Het budget voor advieskosten wordt verder teruggebracht (€ 5,5k).	Het stopzetten van de bijdrage aan het IKL zal beperkte gevolgen hebben. Het overgebleven budget voor advieskosten zal beschikbaar blijven voor inwinnen van adviezen en aanpassen van beleid als gevolg van wet - en regelgeving. De gemeente zal in de toekomst nog zorgvuldiger moeten gaan kijken naar de nut- en noodzaak van het inwinnen van advies.	Het budget van de bijdrage IKL is gelabeld voor project Maasheggen (dus niet akkoord). Hiervoor komt een afzonderlijk raadsvoorstel. Wel akkoord met verlaging budget advieskosten.	6	6	6	6

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
	Totaal						6	6	6	6

WELZIJN

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
36	Subsidiëren Via Romana Subsidiëren stichting Kruisen en Kapellen	1	1	Geen subsidie meer voor Via Romana en Kruisen en Kapellen.	Geen deelname meer aan Via Romana, dit heeft theoretisch een kleine impact op toeristische aantrekkelijkheid van gemeente.	Het college beoordeelt dit in het kader van een totale heroverweging van het subsidiebeleid.				
37	Sociaal cultureel werk (SCW)	12	2	In dit budget laten vervallen van de evenementensubsidie (wordt al elders begroot en is nu dubbel).	Geen effect	Akkoord met laten vervallen.	2	2	2	2
38	Algemeen maatschappelijk werk (AMW)	88	23	Reeds gerealiseerd voordeel op subsidieafspraken.	Geen effect	N.v.t.				
39	Kosten samenkracht en burgerparticipatie	27	5	Kwaliteitsonderzoek Hulp bij het Huishouden laten vervallen.	Minder informatie/sturing bij contract gesprekken met aanbieders hulp bij het huishouden.	Akkoord met minder informatie/sturing bij contract-gesprekken met aanbieder hulp bij het huishouden.	5	5	5	5
40	Vrijwilligers-ondersteuning en mantelzorg	24	0	Vacaturebank opzeggen	Geen, vacaturebank werd weinig gebruikt. Deze is al opgeheven.	Akkoord met opheffen vacaturebank.	0	0	0	0
41	Vrijwilligers-ondersteuning en mantelzorg	24	2	Vonkjes aframen naar € 3k.	Geen: gebruik in 2018: € 1,5k, gebruik in 2019: € 2,9k en gebruik in 2020: € 1,8k.	Akkoord met af ramen Vonkjes naar € 3k.	2	2	2	2
42	Ouderenzorg	61	5	Werkbudget Werkgroep Seniorvriendelijke Gemeente afschaffen	Geen, werkgroep heeft reeds besloten te stoppen met haar werkzaamheden.	Akkoord	5	5	5	5

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
43	Kosten samenkracht en burgerparticipatie	27	7	(1) Klanttevredenheidsonderzoek Inkomen laten vervallen (€ 2k tot € 3k). (2)Ondersteuning Adviesraad Sociaal Domein versoberen (zelf notuleren of geen vergoeding meer voor deelname of minder werkbudget) (€ 5k).	(1) Geen zicht op beleving cliënten, uitvoering kan hier niet op aangepast worden. (2) Samenwerking met Adviesraad kan verslechteren, verordening moet aangepast worden.	Akkoord met laten vervallen klanttevredenheidsonderzoek Inkomen en versoberen ondersteuning Adviesraad Sociaal Domein.	7	7	7	7
44	Algemene voorzieningen participatie	44	12	De gereserveerde subsidie (wordt nog niet gebruikt) voor Mook komt te vervallen.	Geen inloop in Mook, waardoor in deze kern de behoefte aan professionele dagbesteding niet wordt getemperd. In Mook minder mogelijkheden voor ontmoeting (dan in andere kernen).	Het college beoordeelt dit in het kader van een totale heroverweging van het subsidiebeleid.				
45a	Kunst en cultuur, incl. salarislasten Mogelijkheid 1	76	76	Stoppen met alle activiteiten op het gebied van Kunst en Cultuur (inclusief de salarislasten die hierbij horen),	Geen (door de gemeente ondersteunde) activiteiten meer op het gebied van Kunst en Cultuur. Participatie in regionale samenwerking zal stoppen. Effect op de organisatie van schrappen taken (vermindering fte).	Het college beoordeelt dit in het kader van een totale heroverweging van het subsidiebeleid.				
45b	Kunst en cultuur, incl. salarislasten Mogelijkheid 2	76	40	Stoppen met alle activiteiten op het gebied van Kunst en Cultuur voor volwassenen (inclusief de salarislasten die hierbij horen),	Geen gemeentelijke ondersteuning meer voor activiteiten voor volwassenen op het gebied van kunst en cultuur. Beperkt effect	Het college beoordeelt dit in het kader van een totale heroverweging van het subsidiebeleid.				

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
					op de organisatie (schrappen taken).					
46a	Sportbeleid en -activering Mogelijkheid 1	15	15	Stoppen met alle activiteiten op het gebied van sport (waaronder MOVE en sport akkoord, zowel incidentele baten als incidentele lasten vervallen)(inclusief de salarislasten die hierbij horen).	Diverse beweegactiviteiten voor o.a. kinderen, mensen met een beperking en ouderen worden niet meer uitgevoerd. Een gedeelte hiervan is pas net gestart. Effect op de organisatie van schrappen taken (vermindering fte). Ook baten vanuit het rijk (specifiek) komen te vervallen.	Dit levert geen besparingsmogelijkheden op, wegens relatie tussen uitgaven en ontvangen subsidie MOVE.	0	0	0	0
46b	Sportbeleid en -activering Mogelijkheid 2	15	15	Stoppen met beleid sport, maar nog wel uitvoering van MOVE en sport akkoord.	Alleen huidige sportactiviteiten continueren. Eventuele nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen of vragen worden niet meer vertaald in passend beleid. Beperkt effect op de organisatie (schrappen taken).	Akkoord, op termijn besparing van € 15k.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Totaal						**22**	**22**	**22**	**22**

3.3 Voorstellen beleidskeuzes college van b&w

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
47	Poortwachtersfunctie, inkomensregelingen uitvoeren conform beleid en wetgeving, inclusief rechtmatigheids- en debiteurenonderzoeken Behandelen bezwaar- en beroepschriften. Subsidieaanvragen behandelen (verlening en vaststelling) Jaarlijks overleg met ketenpartners. Deelname aan regionale overleggen en projecten	185	40	Betreft inkrimpen formatie	Informatie en adviesfunctie afbouwen en/of elders beleggen, bijvoorbeeld formulierenbrigade. Voorlichtingscampagnes verminderen, maar niet afschaffen.	Akkoord met het beste alternatief	40	40	40	40
48	WMO: aanschaf, onderhoud, verzekering en service van (elektrische) rolstoelen, aandrijf-ondersteuningen en aangepaste kinderduw-wandelwagens en buggy's	50	15	Maximum aantal hulpmiddelen van maximaal 1 per categorie. Pools met tweedehands voorzieningen.	Gevolgen zijn beperkt.	College kiest voor beste alternatief.	15	15	15	15
49	WMO: aanschaf, onderhoud, verzekering en service van (elektrische) vervoersvoorzieningen, zoals scootmobiels, driewielfietsen, handbikes, duofietsen en autostoeltjes	30	15	Maximum aantal hulpmiddelen van maximaal 1 per categorie. Pools met tweedehands voorzieningen.	Gevolgen zijn beperkt.	College kiest voor beste alternatief.	15	15	15	15

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
50	Baten: Iedere Wmo cliënt betaalt een maximum van € 19,00 aan eigen bijdragen per maand. Er zijn een aantal landelijke/wettelijke uitzonderingen en een aantal lokale uitzonderingen. De gemeente bepaalt de lokale uitzonderingen.	0	2	We blijven de landelijke/wettelijke uitzonderingen hanteren. We sluiten een aantal voorzieningen niet langer uit van de eigen bijdragen, zoals een collectief vervoer, handbike, pendel, roerende woonvoorziening tot en met € 500,-, eenmalige tegemoetkoming voor meerkosten, gezinsondersteuning, thuisbegeleiding, en SMI. Een besparing is mogelijk op handbike, SMI en woonvoorziening.		College kiest voor beste alternatief.	2	2	2	2
51	Dagbesteding op indicatie en beschikkingsvrije algemene voorziening.	109	25	Versobering aantal dagen: ongeveer € 25k op jaarbasis per dag versobering.	Onbekend	Keuze om het effect te inventariseren van één dag minder dagbesteding.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
52	Sport: - Onderhoud kantine en kleedkamers Eendracht. - Financieel bijdragen aan onderhoud sportvelden Eendracht. - Onderhoud sportvelden Astrantia. - Lasten belastingen en verzekeringen sportaccommodaties.	93	4	Besparing van € 4k op basis van regulier budgetbeheer.	Geen	Akkoord	4	4	4	4

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
53	Alle kinderen vanaf de leeftijd van twee jaar kunnen een vorm van voorschoolse opvang genieten.	39	4	Op deze post kan nog verder afgeraamd worden. Er moet wel rekening worden gehouden met kosten voor VVE in de toekomst die op dit moment nog incidenteel gefinancierd kunnen worden. Bovendien is peuteropvang een open-eind-financiering, dus als meer kinderen hiervan gebruik maken stijgen ook de kosten.		Akkoord, betreft onderuitputting.	4	4	4	4
54	Ambtelijke formatie voor subsidiëring en contractbeheer Synthese en KION, subsidies/contactpersoon wijk en dorpsraden, burgerparticipatie, Maasburen, facilitering Adviesraad Sociaal Domein, begeleiden uitvoering cliëntonderzoeken, informeren inwoners voorzieningen, vrijwilligersondersteuning en mantelzorgondersteuning, ondersteuning vluchtelingen en statushouders, Vluchtelingenwerk, nieuwe wet inburgering, begeleiding project Z-route, realiseren formulierenbrigade door maken afspraken, Schuldhulpbuddy.	90	10	Uitvoeren 90% van de huidige werkzaamheden. We proberen op onderdelen 'iets minder' te doen.	Afhankelijk van keuzes die worden gemaakt.	Akkoord	10	10	10	10

Nr.	Activiteit	Lasten	Mogelijke besparing	Toelichting besparing	Effecten besparing	Voorstel college	Financieel effect 2022	Financieel effect 2023	Financieel effect 2024	Financieel effect 2025
55	Onderhoud en periodieke inspecties van speelvoorzieningen. Jaarlijkse veiligheidsinspectie door een erkende keuringsinstantie.	23	23			Keuze voor onderzoek naar sponsoring.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
56										
	Totaal						**90**	**90**	**90**	**90**

3.4 Beleid van de raad

Enkele van de potentiële besparingen en 'quick wins' laat het college bij voorbaat over aan uw raad omdat deze tot het politieke domein van de raad behoren. Dit betreft besparingen op:

- de formatie van de griffie;
- de formatie van wethouders;
- de commissies; en
- de 13e maand van raadsleden.

Het staat de raad uiteraard vrij om zelf meerdere en/of andere keuzes voor te leggen.

3.5 Subsidies

Mocht uw raad overwegen om te korten op subsidies, dan stelt het college voor om:
- de professionele subsidies met 10% te korten (overhead);
- taakstellend 30% op de vrijwillige subsidies te korten;
- eenmalige subsidies te beperken tot Vonkjes.

Het totaaleffect is indicatief € 100k. Bij de Programmabegroting 2022 wordt aangegeven welke subsidies het betreft en wanneer de kortingen ingaan. Insteek is per 2022. Gesubsidieerde partijen zijn reeds op de hoogte gesteld van de mogelijkheid dat er bezuinigd gaat worden.
Enkele subsidies zijn niet-vrijwillig, omdat het wettelijke taken betreft.

3.6 Belastingen

Ozb
Het is aan de raad om te bepalen of er extra middelen beschikbaar dienen te komen via aanpassing van de Ozb-tarieven. In dat geval opteert het college voor een tariefstelling die gelijk is aan de artikel 12-norm. Op basis van de huidige criteria is er dan ruimte voor een tariefsverhoging waarmee voor 2022 ongeveer € 152k aan extra inkomsten worden gegenereerd oplopend naar ongeveer € 295k voor 2025. De extra bedragen zijn mede afhankelijk van het landelijk gemiddelde dat jaarlijks wijzigt. De artikel 12 norm wordt vermeld in de Programmabegroting 2022. Bij de herziening van de belastingverordening ozb is ook de exacte ruimte onder de artikel 12-norm bekend op basis van de geraamde ozb-opbrengsten, de meest actuele woz-waarden en de berekende ozb-tarieven.

Toeristenbelasting
We schatten in dat de uitgaven voor proef Plasmolen en Maasheggen in 2021 niet of verre van volledig worden gerealiseerd. Dit betekent dat hier in 2022 geen kapitaallasten uit voortkomen. Een eventuele verhoging van de toeristenbelasting of andere maatregel ter dekking van deze kapitaallasten is dus nog niet aan de orde. In 2022 zullen de uitgaven wél worden gedaan. We benutten de periode tot 2023 om de communicatie met de betrokken ondernemers te zoeken.

Forensenbelasting
Vooralsnog zijn er geen voorstellen met betrekking tot de forensenbelasting.

Herziening belastingverordeningen
De belastingverordeningen worden herzien ten behoeve van de tariefstelling voor 2022. Daar waar mogelijk worden de tarieven definitief gemaakt ten tijde van de Programmabegroting 2022 met als uitloop naar de raadsvergadering van december 2021.

Bijlagen

Bijlage 1 Dekkingsplan B2021

Hieronder is het dekkingsplan vermeld zoals opgenomen in de door de raad op 11 november 2020 vastgestelde Programmabegroting 2021.

Begrotingsresultaat (dekkingsplan)	2021	2022	2023	2024
Begrotingssaldo incl. bijstellingen	**842 N**	**933 N**	**954 N**	**931 N**
Sociaal Domein				
01 Bezuinigingen n.a.v. Frings / visitatietraject / ZBB	-83	-200	-200	-200
02 Vervallen budget participatiecoach	-45	0	0	0
Subtotaal SD	*128 V*	*200 V*	*200 V*	*200 V*
Bijstellingen bestaande budgetten				
03 Bijstelling budget Kinderopvang	-30	-30	0	0
04 Heroverwegen subsidie RvN@	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
05 Convenant banenafspraak	-25	p.m.	p.m.	p.m.
06 Bijstelling budget juridische kosten	-7	-7	-7	-7
07 Beperken omvang Ter Sprake	-5	-10	-10	-10
08 Bijstelling budget accountantskosten n.a.v. aanbesteding	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
09 Bijstelling bijdrage The Economic Board	-5	-5	-5	-5
10 Egalisatie Uitkering gemeentefonds laten vervallen (of jaar later)	-36	-54	8	-15
Subtotaal bestaande budgetten	*108 V*	*106 V*	*14 V*	*37 V*
Investeringen / kapitaallasten				
11 Bijdrage krediet Plasmolen => lagere kapitaallasten	0	-25	-25	-25
12 Investering gemeentehuis doorschuiven naar 2024 => lagere kapitaallasten	-25	-25	-50	-50
13 Activeren van aanschaf kunst	-4	-4	0	0
14 Onderuitputting kapitaallasten	-30	0	0	0
15 Opbrengsten deelname Energielandgoed Wells Meer	0	0	p.m.	p.m.
Subtotaal investeringen / kapitaallasten	*59 V*	*54 V*	*75 V*	*75 V*
Beheerplannen / onderhoud				
16 MJOP: temporiseren onderhoud	-11	-11	-11	-11
17 Bijstellen onderhoudsbudgetten, per 1% € 5k, stel 5%	-25	-25	-25	-25
18 Wijzigen financiële benadering Openbare verlichting	-3	-4	-4	-4
19 Wijzigen financiële benadering Wegenbeheer	-25	-25	-25	-25
Subtotaal beheerplannen / onderhoud	*63 V*	*64 V*	*64 V*	*64 V*

Begrotingsresultaat (dekkingsplan)	2021	2022	2023	2024
Stelposten				
20 Stelpost ruimte onder plafond BCF	-25	-20	-15	-10
21 Stelposten Zero Based Budgeting (ZBB):				
- in het kader van bedrijfsvoering	-50	-100	-150	-150
- incidenteel budget effectuering ZBB i.h.k.v. bedrijfsvoering (t.l.v. VBR)	75	75	0	0
- herziening beleid subsidies	0	-20	-20	-20
- overige budgetten op programmaniveau	-50	-100	-100	-100
22 Stelpost opschalingskorting	0	-55	-55	-55
23 Stelpost extra uitkering jeugdzorg	0	-81	-81	-81
Subtotaal Stelposten	*50 V*	*301 V*	*421 V*	*416 V*
Belastingen				
24 Extra verhoging ozb 10% 2021, geen inflatiecorrectie 2022 t/m 2024	-190	-143	-95	-48
25 Extra opbrengst a.g.v. areaaluitbreiding	-25	-50	-75	-100
26 Onderzoek hoogte Legestarieven	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
27 Invoeren nieuwe belastingen:	0	0	0	0
- parkeerbelasting	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- precariobelasting	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- reclamebelasting	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
per belasting minimaal € 50k, stel 1 belasting	p.m.	-50	-50	-50
28 Toename personele lasten i.v.m. nieuwe belastingen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Subtotaal belastingen	*215 V*	*243 V*	*220 V*	*198 V*
Reserves	0	0	0	0
29 Onttrekking Vrij Besteedbare Reserve i.h.k.v. ZBB	-75	-75	0	0
30 Tijdelijk inzetten Algemene reserve	-150	84	33	33
Subtotaal reserves	*225 V*	*9 N*	*33 N*	*33 N*
Subtotaal dekkingsmiddelen	**849 V**	**959 V**	**961V**	**957 V**
Begrotingsresultaat na dekkingsplan	**6 V**	**26 V**	**8 V**	**26 V**
Waarvan incidenteel	355 V	21 V	33 N	33 N
Waarvan structureel	349 N	5 V	41 V	59 V

Bijlage 2 Exploitatie 2021

In onderstaande tabel is de huidige stand van zaken vermeld met betrekking tot de exploitatie, inclusief het dekkingsplan van de vastgestelde Programmabegroting 2021 (dus ook inclusief de ZBB-stelposten). De bijstellingen van de bestaande budgetten zoals vermeld in hoofdstuk 2 en de voorgestelde keuzes met betrekking tot het ZBB-traject zoals vermeld in hoofdstuk 3 zijn níet meegenomen in onderstaand overzicht.

Ramingen : heel 2021

Realisatie : januari t/m juni

Bedragen x € 1.000

Exploitatie 2021									
Omschrijving	**Lasten 2021**			**Baten 2021**			**Saldo 2021**		
	Begroot	**Realisatie**	**Restant**	**Begroot**	**Realisatie**	**Restant**	**Begroot**	**Realisatie**	**Restant**
Programma Besturen	1.326	607	719	187	46	141	1.138	560	578
Programma Beschermen	644	527	117	83	0	83	561	527	35
Programma Verplaatsen	589	260	328	23	29	-7	566	231	335
Programma Werken	195	23	172	70	17	53	125	6	119
Programma Leren	314	158	156	1	109	-108	313	49	264
Programma Recreëren	672	178	494	15	55	-40	656	123	533
Programma Samenleven en zorgen	6.522	2.771	3.751	1.649	1.513	135	4.874	1.258	3.616
Programma Gezond leven	1.245	502	743	1.492	1.471	21	-247	-968	722
Programma Wonen	549	25	524	114	90	24	435	-65	500
Subtotaal programma's	***12.056***	***5.050***	***7.006***	***3.634***	***3.331***	***303***	***8.422***	***1.720***	***6.702***
Algemene dekkingsmiddelen	42	42	0	12.843	7.666	5.177	-12.801	-7.624	-5.177
Kosten van overhead	5.095	3.128	1.967	100	6	94	4.995	3.122	1.873
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	5	0	5	0	0	0	5	0	5
Subtotaal admo	***5.142***	***3.170***	***1.972***	***12.943***	***7.672***	***5.271***	***-7.801***	***-4.502***	***-3.299***

Subtotaal voor mutaties reserves	***17.198***	***8.220***	***8.978***	***16.577***	***11.003***	***5.574***	***621***	***-2.782***	***3.403***
Toevoeging aan reserves	0	0		0	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserves	0	0		627	0	627	-627	0	-627
Subtotaal reserves	***0***	***0***	***0***	***627***	***0***	***627***	***-627***	***0***	***-627***
Totaal-generaal	**17.198**	**8.220**	**8.978**	**17.204**	**11.003**	**6.201**	**-6**	**-2.782**	**2.776**

Voordeel

Toelichting

Bovenstaand overzicht betreffen de ramingen over 2021 en de realisaties t/m juni (eerste halfjaar).
Ofschoon niet alle baten en lasten gelijkmatig gerealiseerd worden, liggen de verhoudingen (in totaliteit) redelijk in de lijn der verwachtingen. De werkelijke lasten liggen iets lager dan 50% van de geraamde lasten, omdat sommige lasten pas op het einde van het jaar gemaakt worden (zoals groot deel salarislasten) en de kapitaallasten nog niet verwerkt zijn in dit overzicht (zou ruim € 200k zijn). De gerealiseerde baten liggen iets hoger dan 50% van de geraamde baten, omdat met name een groot deel van de belastinginkomsten in het eerste halfjaar gerealiseerd worden.

Bijlage 3 Stand en verloop reserves

Onderstaande tabel bevat de stand van zaken met betrekking tot de reserves per medio 2021.
Zowel het geraamde saldo op basis van de begroting als het voorlopige gerealiseerde saldo per eind juni gaan uit de van werkelijke beginstand per 31 december 2020.

Bedragen x € 1.000

Overzicht reserves 2021									
		Begroot			Realisatie				
Omschrijving reserve	**Stand per 31-12-2020**	**Toevoeging aan reserve**	**Onttrekking uit reserve**	**Geraamd saldo o.b.v. begroting[1)]**	**Bestemming resultaat 2020[2)]**	**Toevoeging aan reserve**	**Onttrekking uit reserve**	**Onttrekking t.b.v. dekking kapitaallasten**	**Voorlopig saldo per eind juni**
Algemene reserves:									
Vrij Besteedbare reserve	487	0	-404	83	-572	0	-118	0	-203
Algemene Reserve	2.000	0	-150	1.850		0	0	0	2.000
Subtotaal algemene reserves	***2.487***	***0***	***-554***	***1.933***	***-572***	***0***	***-118***	***0***	***1.797***
Bestemmingsreserves:									
Kap.lasten brw.kaz./gem.werf	548	0	-35	513		0	0	0	548
Opbrengst verkoop Essent	0	0	0	0		0	0	0	0
Verkoop aandelen Attero	105	0	-5	100		0	-5	0	100
Creatieve en culturele doeleinden	1	0	0	1		0	0	0	1
Recreatie en toerisme	0	0	0	0		0	0	0	0
Sociaal Domein	0	0	0	0		0	0	0	0
Wijkontwikkeling	46	0	0	46		0	0	0	46
Centrumplan Mook aankoop panden	24	0	-6	18		0	0	0	24
Stimulering Woningbouw	68	0	-35	33		0	0	0	68
Budgetoverheveling	0	0		0	624	0	0	0	624

Omschrijving reserve	Stand per 31-12-2020	Toevoeging aan reserve	Onttrekking uit reserve	Geraamd saldo o.b.v. begroting[1)]	Bestemming resultaat 2020[2)]	Toevoeging aan reserve	Onttrekking uit reserve	Onttrekking t.b.v. dekking kapitaallasten	Voorlopig saldo per eind juni
Afschr. investeringsplan 2013-2016	1.494	0	-127	1.368		0	0	0	1.494
Dekking kapitaallasten	1.423	0	0	1.423		0	0	0	1.423
Vluchtelingen en statushouders[3)]	57	0	0	57		0	0	0	57
Onderhoud gemeentehuis[4)]	0	0		0		0	0	0	0
Subtotaal bestemmingsreserves	***3.766***	***0***	***-207***	***3.559***	***624***	***0***	***-5***	***0***	***4.385***
Totaal-generaal	**6.253**	**0**	**-761**	**5.492**	**52**	**0**	**-123**	**0**	**6.182**

1) Geraamd saldo is op basis van realisatie per 31 december 2020 plus geraamde toevoegingen en onttrekking op basis van begroting na wijzigingen, maar exclusief de bestemming van het rekeningresultaat 2020.

2) Besluitvorming hierover vindt plaats op 15 juli 2021.

3) Deze valt vrij middels voorstel Zomerrapportage (invulling bezuiniging SD € 83k voor 2021).

4) Deze bestemmingsreserve is overgeheveld naar voorziening groot onderhoud gebouwenbeheer.

Toelichting

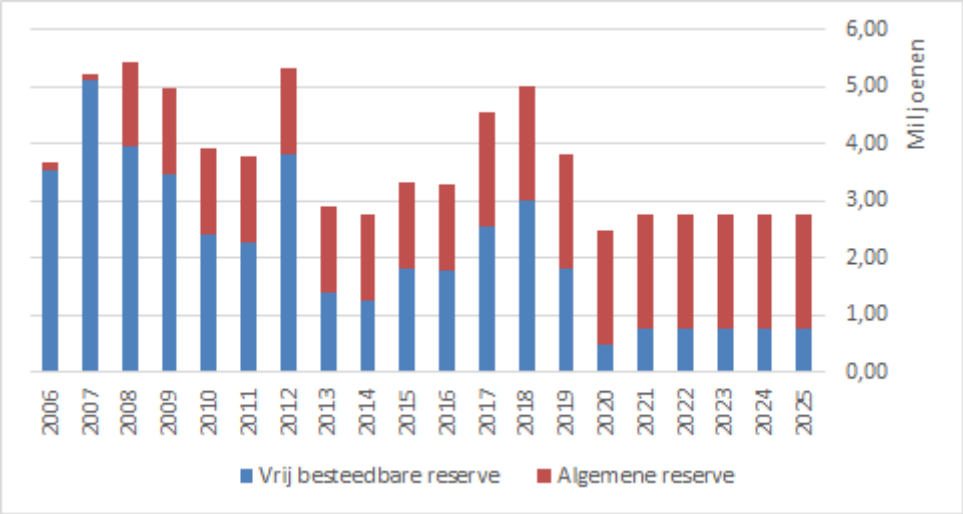
Gerealiseerde toevoegingen aan reserves vinden veelal plaats conform de geraamde toevoegingen.
Onttrekkingen vinden veelal plaats ter dekking van kosten en worden pas gerealiseerd als er ook kosten zijn gerealiseerd. Dit wordt beoordeeld bij het opstellen van de Jaarstukken 2021.

In deze Zomerrapportage wordt voorgesteld om de bestemmingsreserve 'Dekking kapitaallasten' groot € 1,4 miljoen vrij te laten vallen. Deze wordt niet meer gebruikt omdat op grond van het huidige beleid nieuwe investeringen niet meer gedekt worden door een onttrekking uit een reserve. Hiervan wordt € 150k toegevoegd aan de Algemene reserve, zodat deze weer € 2.000k bedraagt. De toevoeging aan de Algemene reserve in de jaren 2022 t/m 2024 kan dan ook vervallen, hetgeen tot een voordeel leidt in die jaren (zie ook hoofdstuk 3). Het restant (€ 1,4 miljoen minus € 150k) wordt weer toegevoegd aan de VBR (waar het bedrag destijds ook uit onttrokken was). De bestemmingsreserve 'Dekking kapitaallasten' bedraagt dan € 0 en kan opgeheven worden.
Het geraamde saldo eind 2021 betreft de stand per 31 december 2020 (€ 487k) verminderd met het netto negatieve rekeningresultaat over 2020 (€ 597k nadelig, te besluiten op 15 juli 2021), verminderd met de geraamde onttrekkingen over 2021 (€ 404k) en vermeerderd met een toevoeging wegens voorgestelde vrijval van de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten (€ 1.273k, zie hoofdstuk 2).

Verloop Vrij Besteedbare reserve

Bedragen x 1.000

Jaar	Saldo einde jaar	Index (2004=100)
2017	2.562	215%
2018	3.017	253%
2019	1.817	152%
2020	487	41%
2021	**759**	**64%**
2022	759	64%
2023	759	64%
2024	759	64%
2025	759	64%



Betreft de eindsaldi van de Vrij besteedbare reserve en de Algemene reserve.
Tot en met 2020 zijn dit gerealiseerde bedragen. Vanaf 2021 zijn dit ramingen (exclusief de rekeningsaldi over de jaren 2021 t/m 2024 ten behoeve van de jaren 2022 t/m 2025.

Bijlage 4 Stand en verloop voorzieningen

Onderstaande tabel bevat de stand van zaken met betrekking tot de voorzieningen per medio 2021.
Zowel het geraamde saldo op basis van de begroting als het voorlopige gerealiseerde saldo per eind juni gaan uit de van werkelijke beginstand per 31 december 2020.

Bedragen x € 1.000

Overzicht voorzieningen 2021								
		Begroot			Realisatie			
Omschrijving voorziening	**Stand per 31-12-2020**	**Dotatie aan voorziening**	**Aanwending voorziening**	**Geraamd saldo o.b.v. begroting1)**	**Dotatie aan voorziening**	**Aanwending voorziening**	**Vrijval voorziening**	**Voorlopig saldo per eind juni**
Pensioenen (gewezen) wethouders	1.152	34	-27	1.159	34	-9	0	1.177
Subtotaal voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	***1.152***	***34***	***-27***	***1.159***	***34***	***-9***	***0***	***1.177***
-	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal voorzieningen voor risico's	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Groot onderhoud gebouwenbeheer *)	1.083	103	-133	1.053	103	-28	0	1.158
Rationeel wegbeheer	333	155	-275	213	155	-6	0	482
Groot onderhoud bruggen	16	23		39	23		0	39
Subtotaal egalisatievoorzieningen	***1.432***	***281***	***-408***	***1.305***	***281***	***-34***	***0***	***1.679***
Egalisatie afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0	0	0	0
Rioolbeheer	4.305	0	0	4.305	0	0	0	4.305
Subtotaal voorzieningen bijdragen vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	***4.305***	***0***	***0***	***4.305***	***0***	***0***	***0***	***4.305***
Fonds Lierdal	14	0	0	14	0	0	0	14
Herontwikkeling De Bisselt	58	0	0	58	0	0	0	58

Omschrijving voorziening	Stand per 31-12-2020	Dotatie aan voorziening	Aanwending voorziening	Geraamd saldo o.b.v. begroting1)	Dotatie aan voorziening	Aanwending voorziening	Vrijval voorziening	Voorlopig saldo per eind juni
Financiële compensatie bomenplan	1	0	0	1	0		0	1
Subtotaal voorziening bijdragen van derden	***72***	***0***	***0***	***72***	***0***	***0***	***0***	***72***
Totaal-generaal	**6.962**	**315**	**-435**	**6.842**	**315**	**-43**	**0**	**7.234**

*) Per 1-1-2020 zijn de bestemmingsreserve Onderhoud gemeentehuis en de Voorzieningen Onderhoud gebouw gemeentewerken,

Onderhoud Sportaccommodaties en KCA-depot opgeheven en is het saldi samengevoegd tot één voorziening Groot onderhoud gebouwenbeheer.

Toelichting

Voorziening Pensioenen (gewezen) wethouders

De dotatie pensioenvoorziening wethouders is afhankelijk van het wettelijke rekenpercentage dat wordt gebruikt voor de actuariële berekening. Als voorschot wordt jaarlijks € 34k geboekt. Bij de jaarstukken wordt de uiteindelijke dotatie bepaald.

Overige voorzieningen

De gerealiseerde dotaties van alle overige voorzieningen zijn gelijk aan de geraamde dotaties. Deze worden aan het begin van het jaar toegevoegd aan de voorzieningen. De aanwending van een voorziening vindt plaats gedurende het jaar (middels ontvangen facturen).